

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIRoul ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir pețit prima dată 14 bani, a doua oară
12 bani, a treia oară 10 bani.

Berchtold la Sinaia.*)

În numărul 34 am dat și noi știrea, că ministrul de externe al monarhiei noastre, contele Berchtold, a făcut o vizită la Regele României în Sinaia.

În legătură cu aceasta vizită, gazetele cele mari austriace, germane, franceze și ruse — ca să nu mai vorbim și de presa din statele mai mici — au scris o mulțime de articole, în cari arătau însemnătatea deosebită a acestei vizite pentru politica Europei privitoare la Peninsula Balcanică.

Turcia a fost totdeauna obiectul celei mai mari neliniști pentru Europa. Cauza a fost și este, că în imperiul acesta nu e niciodată liniște, fiindcă popoarele, cari îl locuiesc sunt totdeauna agitate pentru nedreptățile adevărate și inchipuite, pe cari le îndură dela stăpânirea turcească. O altă cauză a acestei neliniști pentru Europa e dorința țărilor învecinate, ca la moment binevenit să pună mâna pe bucăți mai mari sau mai mici din Turcia.**) Bulgaria vrea să cuprindă Macedonia până la Marea Egee, Serbia încă vrea o parte din Macedonia, de se poate tot până la această mare, Rusia vrea Azia mică și Constantinopolul cu străntorile de mare de-acolo, ca să poată eși fără pedecă cu corăbiile ei din Marea-Neagră, Grecia vrea Epirul și Macedonia, ba de s'ar putea chiar și Constantinopolul, Austria și-a atârnat ochii asupra Albaniei și a unei părți din Macedonia cu Salonicul de lângă Marea-Egee, Italia partea de apus a Turciei, pe care o vrea și Austria.

Fiecare din aceste țări ar avea dreptate încâtva, ca să ajungă în stăpânirea pământului dorit. Bulgarii și Sârbii au frați de același sânge în Macedonia, Grecii mai puțin, mai ales pe lângă mare, Austria nu se poate mulțumi numai cu eșirea prin Marea-Adriatică, care pe lângă că e îngustă, dar are dealungul ei spre apus Italia. Italia se teme de întărirea Austriei și pentru întărirea sa proprie ar vrea să aibă amândouă mările Mării-Adriatice. Rusia, în sfârșit, se înăbușe în Marea-Neagră, de unde nu poate eși decât cu corăbiile de comerț, așa că cele de războiu stau ca încuiate acolo.

Franța și Anglia încă au fost și sunt și acum împotriva oricărei împărțiri a Turciei, pe deoparte pentru că ajungând sub alte stăpâniri nu și-ar mai putea desface așa ușor mărfurile, afară de aceea din în-

*) Nu s'a publicat în numărul trecut, nefiind loc.

**) E bine a se uita la harta (mapa) Europei, căci atunci se va înțelege mai bine, pentru că doresc să se infurte din Turcia.

tărirea prea mare a Rusiei, Austriei și Italiei se tem să nu se nască primejdii pentru ele. La aceasta se mai adaugă și groaza, pe care o au chiar cei lacomi de pământul altuia de un războiu, care ar fi înfricoșat și ar slăbi și pe învingători. Mai trebuie să luăm în samă și faptul, că Rusia nici nu e pregătită de războiu, așa că toate Puterile s'au înțeles, ca deocamdată să stea pe loc.

Înțelegerile acestea se pot însă strică ușor, de aceea Puterile cele mari, grupate în două alianțe mari (Tripla-Alianță cu Austria, Germania și Italia, apoi Tripla-Invoacă cu Franța, Rusia și Anglia), își caută tovarăși și între țările mai mici, dacă au o guvernare bună și o armată puternică. Ochii marilor Puteri au căzut mai întâi asupra României, care între toate statele din partea de meazăzi-răsărit a Europei are cea mai cuminte guvernare și cea mai puternică armată, în frunte cu viteazul Căpitan, Regele Carol.

Dovezile, ce le-a dat Rusia de mai bine de un veac, că vrea să supună România, căreia i-a răpit Basarabia, cu toate că armata fraților noștri a scăpat-o de peire la Plevna, a îndemnat pe Regele Carol să se alieze cu Tripla-Alianță, în special cu Austria.

Nu e deci mirare, că de câteori pacea Europei e serios amenințată în țările balcanice, îndeosebi în Turcia, Austria se pune în înțelegere cu România, a cărei armată poate fi hotăritoare într'un războiu.

Așa e și acum. Norii grei, cari se ridică dinspre Turcia și țările ei vecine au îndemnat pe ministrul de externe al Austro-Ungariei să vină la Sinaia și să se sfătuească cu Regele României.

Pe noi Românii din Austro-Ungaria ne umple de mândrie faptul, că țări puternice țin așa de mult să-și aibă tovarășă pe România liberă a fraților noștri de peste Carpați. Dar când judecăm însemnătatea acestei apărări noi nu ne este ertat să ne gândim numai la folosul, ce-l poate avea o parte a neamului nostru, ci trebuie să ne gândim la folosul întregii națiuni române fără privire la măiestritele granițe politice.

Cugetând astfel, trebuie să constatăm, că binele ce-l aduce alianța României cu Austro-Ungaria nu se revarsă și asupra noastră, a Românilor din Transilvania și Ungaria, cari de peste 40 de ani suntem supuși celor mai neomenoase asupriri, numai pentru că nu voim să ne lăpădăm firea de Român. Aceasta au înțeles-o și frații noștri din Regat (România), ba chiar și străinii. Dăm aici două voci române și una străină, cari arată, că legătura cu România va fi numai atunci tare și de folos pen-

tru toți, când va încetă asuprirea Românilor din Transilvania și Ungaria.

Ziarul *Seara*, organul partidului conservator, azi la putere în România, scrie în privința aceasta următoarele:

„Foile din Viena au scris, că mergând în România, contele Berchtold va fi purtătorul simpatiilor tuturor naționalităților din Austro-Ungaria.

„Ne gândim, că printre acele naționalități sunt și Românii, frații noștri din Austro-Ungaria. De sigur, că ei, credincioși supuși ai Împăratului Francisc Iosif, privesc cu simpatie apropierea dintre monarhia austro-ungară și regatul român — da, însă trebuie să spunem, că o privesc nu numai cu simpatie, dar și cu speranțe. Ce sunt speranțele acestea? Nu este în ele nimic iredentist, ci este numai dorul după o tratare dreaptă și omenească.

„Dacă România, dacă țara noastră a ajuns din mila lui Dumnezeu și prin vrednicia ei proprie un factor atât de însemnat în politica internațională (politica tuturor statelor), situația ei nu se poate să fie exploatată într'un așa fel, încât să fie silită să privească fără durere la cele ce se petrec cu milioane de frați ai ei de peste granițe, — să jertfească pe acești frați ai ei:

„Aceasta s'a spus și e bine să se spună întotdeauna: că o apropiere pe deplin sinceră, temeinică între noi și monarhia vecină numai atunci va fi cu putință și numai atunci va fi întărită puternic fără să se mai poată dărâma, când Românii din regatul României nu vor mai avea cuvânt și dreptate să privească cu durere la tratarea așa de vitregă astăzi, de care au parte Românii din Ungaria“.

DI C. G. Dissescu, fost ministru, decanul facultății de drept dela Universitatea din București, i-a adresat contelui Berchtold o scrisoare, în care cere pentru Românii din Transilvania și Ungaria libertatea de conștiință, pe care a propus-o pentru popoarele din Turcia. În scrisoare zice între altele:

„Ceeace ne umple și mai mult inimile de bucurie, e că Excelența Voastră a venit la Sinaia, după cum a zis „Neue Freie Presse“, *) ca purtător al simpatiei tuturor popoarelor din monarhie.

„În numele acestei simpatii, în numele dragostei voastre pentru libertatea religioasă, pentru egalitate în stat, dați voe Excelență, ca un cetățean al Regatului român să vă roage să împedecați nedreptatea, pe care Papa și guvernul ungar sunt pe cale de-a o face prin punerea în lucrare a Bulei papale. Nu, noi nu putem crede, că diplomatul fi, ce este Excelența Voastră

*) O gazetă mare jidană din Viena.

stră, vrea să apere drepturile de conștiință în Imperiul otoman și să rămână nepăsător atunci, când aceleași drepturi sunt vătămăte sau amenințate în Imperiul austro-ungar."

De un interes deosebit sunt și cele ce le scrie gazeta vieneză *Gross-Österreich*. Ea zice, între altele:

"Nimeni nu poate tăgădui foloasele uriașe, pe cari le trage monarhia austro-ungară și mai cu seamă Maghiarii de pe urma politice de aliată credincioasă a României. Căci cine ar putea-o împedeca de-a lua o finută îndoelnică ca răspuns la rușinoasă aspirare a Românișmului din Ungaria.

"Când contele Aehrenthal începă lupta pentru anexarea Bosniei, s'au ridicat în România oameni cerând ca ea să treacă de partea Serbiei, urmând politica lui Isvolsky (ministrul rus de externe). Aceasta ar fi însemnat pornirea României în contra Austriei și când s'ar fi început războiul, armata românească ar fi trebuit să năvălească în Transilvania."

Națiunea română are o însemnătate mare în politica internațională. Pentru că însemnătatea aceasta să crească și să fie recunoscută, trebuie ca îndeosebi noi Români din Transilvania și Ungaria să nu încetăm lupta aprigă, până când nu vom dobândi pe acest pământ al nostru toate drepturile culturale și politice, cari ni se cuvin.

Congresul studenților universitari români la Craiova. Începând de Dumineca trecută, studenții universitari din România, precum și reprezentanții studenților români din Transilvania, Ungaria, Bucovina, Basarabia și Turcia, au ținut un congres la Craiova, unde au discutat asupra mijloacelor și organizării lor pentru muncă, ce trebuie să o desfășure pentru ajungerea idealului național: unitatea culturală a tuturor Românilor. Toți vorbitorii au găsit cuvinte de laudă și îmbărbătare, mai ales la adresa noastră, cari ducem o luptă așa de frumoasă și de bărbătească pentru libertate.

Cum e apreat Mangra de oamenii cinstiți. „Gross-Österreich“, gazeta Austriacilor, cari luptă pentru dreptate pentru toate naționalitățile din Austro-Ungaria, scrie în legătură cu prostiile spuse de Mangra în darea lui de samă următoarele:

E o adevărată comedie de circ, când într'o adunare ia cuvântul, după vorbitorii maghiari (jidani) și un așanumit „reprezentant al naționaliștilor“, deputatul Mangra, ca să declare, că politica „partidului național al muncii (partidul lui Lucaci-Tisa) îl mulțumește pe deplin, că-l aprobă necondiționat și că după părerea lui Români din Ungaria n'ar putea face nimic mai bun și mai cuminte, decât să intre cu alaiu în tabăra acestui partid. Slavă Domnului, că adevărul despre stările din Ungaria a pătruns deja în cercuri prea largi, așa că nu se mai pot înșela mulți cu astfel de declamațiuni. E însă ceva semnificativ pentru spiritul de comedianți al cercurilor maghiare, că nu le e rușine să întrebunțeze pe un *renegat* drept unealtă pentru a minți publicul, că plângerile poporațiunii nemaghiare sunt numai „hădăreli“ și exagerări de-ale unor „agitatori“, de cari poporul n'ar vrea să știe nimic.

Să nu mai zică „Oláh“. Foile jidane aduc știrea, că prim-ministrul Lukáci (Armean, de altminteri) a dat ordin slujbașilor dela oficiul statistic să nu mai scrie în publicațiunile acestuia, când e vorba de națiunea română *oláh*, ci *román*.

Lucrul nu are cine știe ce însemnătate. La Slavi toate popoarele de neam latin (roman) cu numele *Olah, Ulah, Vlah, Valah, Voloh* și altele asemenea. Dela Slavii veniți la câteva sute de ani după noi în țările românești, au împrumutat numirile acestea și Maghiarii, cari ne zic nouă *Oláh*, Italianilor *Olasz*. Tot dela Slavi au împrumutat și Nemții numele, schimbându-l în *Walah*. E știut, că noi n'am trăit în vecinătate cu Nemții, fiind despărțiți de ei prin Slavi. Sașii, puțini, au venit foarte târziu printre noi. În schimb, noi am împrumutat dela Slavi cuvântul *Neamț* în loc de German.

Prin urmare: *Oláh, Valah Roman zice, român tot Roman.*

Congresul societăților maghiare din Transilvania și-au ținut ședințele în Ciuc-Sereda. Președintele societății culturale maghiare din Brașov, Dr. Zakarias a ținut o conferință arătând, că băncile românești și săsești jertfesc din veniturile lor mai mult pentru cultură decât cele ungurești (adecă mai mult jidane). La propunerea lui s'a hotărît, ca toate băncile să fie invitate să dea pentru cultura maghiară câte 5 la sută din venitul lor curat. Profesorul Kováci din Dobrișin a ținut o conferință, la urma căreia a propus să se ceară dietei o lege, care să oprească pe „străini“ (adecă pe Români) să mai cumpere pământ în Transilvania.

Cu ideea aceasta se ocupă de mult unii dintre conducătorii de azi ai Maghiarilor și Jidanilor. Vor și încerca să o infăptuiescă, mai ales dacă se vor mai găsi mulți Români, cari la alegerile de deputați să voteze pentru candidați străini sau pentru Români renegați, vânduți dușmanului nostru național. Atunci Români vor putea pleca la cerșit.

Cuvai, înșelător ordinar. O nouă dovadă, că toți ceice țin cu străinul împotriva neamului lor, sunt mișei, ni-o dă Cuvai, fost ban, acum comisar al Croației. Foia „Pesti Hirlap“ arată, că Cuvai a vândut o mulțime de locuri de notari publici, ba în lăcomia lui a mers și mai departe, înființând posturi nouă. Pentru câte un loc luă până la 50 mii de coroane. Un singur loc l-a dat fără plată, dar *fratelui său*.

Recrutările (asentările) din anul acesta nu prea dau rezultate mulțumitoare. În cercul de recrutare Raab (Ungaria), s'au găsit buni de armată numai a patra parte din feciorii veniți la recrutare. În Sinervaria au fost din 676 de feciori numai 72 buni. În unele ținuturi s'au întâmplat chiar și cazul rușinos, de feciorii au fugit de recrutare. Săptămâna trecută au fost prinși la granița Ungariei 14 feciori, cari voiau să fugă la America.

Măsuri contra presei. Guvernul din Pesta a dat un ordin, prin care oprește vânzarea pe stradă a gazetelor, cari îl atacă.

Măsura aceasta e foarte bună pentru gazetele jidano-maghiare, cari cer mereu, ca ziaristii nostri să infunde temnițele pentru că apără limba și legea română. Băta se întoarce acum împotriva lor.

Iară s'au spăriat. „Magyarország“, una din gazetele cele mai șoviniste din Pesta, țipă ca din gură de șarpe, că Români din comitatul Bichișului ar lucra pe sub ascuns contra statului. Descoperirea a fost făcută de un primpretor, una din năpăstile, cari ne bântuie neamul. Lucruri mari n'a putut afla, căci Români lucrează în secret, mai ales în Ghiuța și Chitighaza.

Români din comitatul Bichișului, care se află la granița națiunii române, au mai mult decât oricare alții datoră să-și apere limba, legea și moșia națională, ca să nu fie înecate de valurile dușmanului cutropitor.

Trădare de neam. Câțiva Jidano-Maghiari au pornit în Bozovici, centrul ținutului. Almaj din comitatul Caraș-Severin, o fițică scrisă în limba lor. După cum spune un corespondent în organul partidului nostru național, s'au găsit chiar și câțiva „domni“ de Român, cari o abonează. Aceștia se vede, că sunt dintre ceice își bat mereu joc de Bănățul românesc. Nu e destul, că au înființat un gimnaziu unguresc cu banii românești ai grănișterilor, că în interesul acestuia, condus de un *Jidan curat*, limba română e oprită? Câte biblioteci populare române au înființat și câți membri au câștigat pentru Asociațiune? -- Unde ești tu Tepeș Doamne!

Mișcarea Polonezilor. Națiunea poloneză, ruptă din cauza neînțelegerilor dintre Poloni și a lăcomiei vecinilor în trei părți sub trei stăpâniri: a Rusiei, Austriei și Germaniei, nu și-a uitat, că a format odinioară un regat puternic și începe să se miște de nou pentru a-și câștiga neam-târărea. La Zakopone au ținut mai mulți fruntași o conferință, în care s'a hotărît a face pregătiri serioase pentru liberarea mai ales a Polonilor din Rusia. Ei socotesc acum timpul de potrivit, deoarece se poate întâmpla să izbucnească un războiu mare, în care va fi amestecată și Rusia, cea mai nemiloasă sugrumătoare a națiunii polone.

Asuprirea unui popor îl îndârjește tot mai mult. Dar asta nu o înțeleg barbarii, până nu vor simți-o!

Șovinismul celor din Pesta față de Sârbi și Șvabi. O comisiune compusă din câțiva ofițeri sârbi a venit în Ungaria de meazăzi, ca să cumpere cai pentru armata sârbească. Ei aveau, pentru aceasta, slobozenia ministerului de războiu. Cei din Pesta însă, ca să ațâțe pe Sârbi împotriva monarhiei noastre și ca să lovească și în Șvabii naționaliști, dela care cumpărau ofițerii sârbi cai, i-au oprit să mai cumpere și i-au silit să plece din Ungaria. Cei din Pesta au fost așa de proști să spună, că față de turburările din Peninzula Balcanică nu se pot învoi la scoaterea din țară a cailor. Bine, dar toată lumea știe, că nu de mult au cumpărat Turci și Italiani cai din Ungaria!

Vorbe de clacă în gazetele jidano-maghiare. După veninoasa „Budapesti Hirlap“ vine acum și „Magyar Hirlap“, altă zdreanță jidano-maghiară și scrie un articol, în care spune, că Români și Maghiarii trebuie să trăească în bunăînțelegere, altminteri îi înghit și pe unii, și pe alții Slavii. Se'nțelege, că „Magyar Hirlap“ înțelege lucrul astfel, că Români să

se lapede de limbă, lege și toate cererile lor după drepturile politice, cari li se cuvin.

E destul să spunem, că fițiuca aceasta e organul contelui Andrași, unul din călăii neamului nostru.

„Maghiar Hirlap“ mai laudă și România, care, zice, trebuie să meargă alături cu Ungaria. Și aici se înșală Jidanul, căci România merge deocamdată alături cu *Austria*, dar nici asta nu va dura mult, dacă Românii din Ardeal și Ungaria vor mai fi asupriți. Căci a spus-o de mult răposatul Ioan Brătianu, fost prim-ministru în România. Românii din Ardeal și Ungaria sunt oastea cea mare a neamului românesc, care luptă afară de cetatea întărită, care e România liberă. Partea aceasta trebuie să o întărim și să o ajutăm în lupta ei cu dușmanul lacom de-a o înghiți.

Un nou partid unguresc? O gazetă mare din Germania primește din Pesta știră, că e pe cale formarea unui nou partid unguresc, din care să lipsească al de Tisza, un fel de jandarm, și Lukáci, căpetenia politicianilor gheșeftari. Partidul acesta ar introduce o administrație „cinstită“, progres „cultural“, reforme „economice“ și alte minunății, de cari n'a avut Ungaria niciodată. Din partidul acesta au să facă parte *Andrași, Aponi, Koșut*, adecă tocmai cece au întărit necinstea în administrație, barbaria în locul culturii, jaful în locul economiei. Va fi deci tot un partid de căpătueală, care se va deosebi de cele de până acum numai prin nume.

Lupta națională a Sârbilor. Delegații tuturor partidelor sârbești din Ungaria și Croația au ținut la Neopanta (Novisad, Neusatz) o consfătuire cu privire la lupta, ca trebuie să o dea împotriva suspendării autonomiei bisericești sârbești, hotărând următoarele:

Partidele opoziționale sârbești aliate protestează împotriva suspendării (înălțurării) autonomiei bisericești și condamnă ținuta guvernului și a episcopatului sârb. Conferința invită parohiile să se alature la acest protest și în cazul, când comitetele parohiale ar fi suspendate, membri partidelor sârbești să respingă orice funcțiune bisericească, cu care ar fi imbiiați.

Suspendarea volnică a autonomiei bisericești sârbești să fie adusă la cunoștința

lumii culte prin broșuri (cărți) tipărite în limbile germană, franceză și engleză și să se facă apel la opinia publică a Europei.

La 15 Septembrie se va ține o mare adunare populară la Neopanta, care va întări hotărârile acestei conferințe.

Lukáci suflă de retragere. Intr'o adunare a partidului muncii s'a votat — curios lucru! — o rezoluțiune, prin care se cere o reformă, care să garanteze deputaților dreptul lor de imunitate (să nu poată fi atinși de nimeni, nici de lege!). Lukáci, prim-ministru, declară acum, că el încă e de părerea aceasta și spune totodată, că e gata să schimbe regulamentul camerei.

Șiretul Armean vrea să câștige opoziția pentru barbarul lui proiect de lege electorală.

Prea multă uitare de sine. Prin Ardeal umblă un agent Lenghiel dela o societate jidano-maghiară din Pesta, care vrea să publice o enciclopedie (un fel de dicționar) mare. Agentul acesta a prostit, dupăcum scrie „Românul“, numai în comitatele Sibiiu și Făgăraș o sută de preoți, învățători și notari să se aboneze la aceasta enciclopedie, care va costa 288 cor. exemplarul. Lenghiel a prins pe acești „o sută“ că le va publica numele cu „laude“ în enciclopedie. Câtă prostie! Orice carte maghiară cuprinde numai bățjocuri la adresa Românilor, și între aceștia tot se mai găsesse de-aceia, cari plătesc bățjocirea neamului nostru.

Un nou dar al dlui Vasile Stroescu.

Dl Vasile Stroescu, boierul român din Basarabia, care de un șir lung de ani își revarsă binefacerile sale împărătești asupra neamului nostru din Ardeal și Țara-Ungurească, petrecând în timpul din urmă printre noi, a ținut să-și dovedească din nou dragostea pentru înaintarea noastră culturală și a dăruit 100,000 (o sută de mii) de coroane pentru zidirea noului seminar gr.or. din Sibiiu.

Binecuvântat va fi numele acestui binefăcător al neamului nostru până la sfârșitul veacurilor.

Școală românească!

În numerele 26 și 27 ale „Foi Poporului“ ne-am ocupat cu deamănuntul de celece trebuie să facă părinții cu copiii lor. Recomandăm înc'odată cetirea acelor două articole. Aflându-ne la începutul anului școlar, mai amintim înc'odată pe scurt următoarele:

1. Să aducă orice jertfă pentru a-și avea școala lor națională (confesională). Nu există comună românească, care să nu poată jertfi pentru școală cel puțin jumătate din miile de coroane, pe cari le risipește pe beutură și pe lux.

2. Să se îngrijască de vreme, ca la intrarea în școală copiii să aibă toate cărțile și tot ce trebuie, pentruca să nu sufere învățământul.

3. Ceice-și trimit copiii la școlile secundare (gimnazii ș. a.) să facă tot ce le stă în putință, ca să-i dea la gimnazii sau școale de fete românești, de cari avem în multe părți.

4. Să nu uite să-și dea copiii și la meserii și negoț, apoi cei cu patru clase gimnaziale sau civile și la școala normală (seminarul de învățători).

Uniunea naționalităților.

La adunarea națională din Ileanda mare, deputatul nostru dl Dr. Teodor Mihali a adus la cunoștința noastră un lucru de foarte mare însemnătate. A spus anume, că în timpul, când guvernul se luptă cu opoziția în dietă ajungând Tisza până acolo, încât a scos pe deputații opoziționali cu poliția din sala de ședințe, între conducătorii naționalităților nemaghiare urmau tratative pentru încheierea unei alianțe împotriva șovinismului turbat, care stăpânește în Ungaria. Tratativele le făceau conducătorii Românilor, Croaților, Slovacilor și Sârbilor.*

E vorba, ca aceste patru națiuni să formeze o tabără puternică, de ale cărei întărituri să se spargă ca niște beșici de

*) Rutenii sunt aproape morți, mâna de Sași sunt totdeauna guvernamentali (fie guvern dualist, fie kossutbist), Șvabii din Banat nu sunt încă organizați politicește, cu toate că și ei se mișcă.

Gu paloșul.

87

Dovesta vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

XVII.

Ștefan Stroici face cunoștință cu Mihu.

Ștefan rămăsese mut de surprindere: — Văd în ochii Dumitale nu numai mirare la auzul acestor vești neașteptate dar și scârbă. Fiind oștean deprins, a te lupta cu dușmanul în fața lumii, în luptă voinicească dar cinstită, te temi să nu te vezi silit să primești, ca tovarăși de luptă, voinici de codru care lovesc într'ascuns sau chiar de dinapoi și luptă nu pentru cinste ci pentru pradă.

Linștește-te! Nici unul din cavalerii cătăcitori, despre care vei fi auzit povestindu-se de cântăreții din apus sau la șeză-

tori, împrejurul focului otacelor, n'o purtat vr'o-dată, la șold, spadă mai neprihănită decât paloșul Căpitanului meu. El o ieșit din teacă numai în apărarea celui slab și nedreptățit, el o lovit numai pentru pedepsirea nedreptății și a răului în luptă dreaptă de viteaz, față în față și ochi în ochi, el n'o intrat în teacă decât cu cinste.

Oștenii mei sunt împărțiți în toate satele Moldovei, dela hotarul leșesc până la cel munteneș, dela munți până la Siret: un jurământ de oarbă și neapărată supunere îi leagă cătră mine și cătră Căpitanul ce l'am pus în fruntea lor. De câteori mi se aduce vestea unui jaf, unei nedreptăți făptuită de oamenii lui Sas, prin focuri aprinse pe dealurile cele mai înalte ale țării, înșirate după împrejurare, când într'un chip când într'altul, putând astfel înlocui vorba sau slova scrisă, se chiamă la un loc dat un număr de oameni sub porunca Căpitanului sau a unui namestnic al lui. În curând nedreptatea este îndreptată sau pedepsită, dobânda luată pe nedrept înapoiată păgu-

bașului, iar făptuitorul globit. O treime din gloabă este împărțită la oameni, două treimi, partea Căpitanului, se varsă în visteria noastră. De două ori până acuma izbutit-am să punem mâna pe birul țării trimis de Sas preste munți. De anul trecut am pus bir pe negustorii străini ce trec prin țară. Ne plătesc aceiași vamă ce o plătesc lui Sas și, până astăzi, cu toate străjuirile lui Vodă încă nici un negustor n'o izbutit să iasă din țară nevămuț de noi. Lucrul nu s'o făcut fără de veste ci pe față: s'au pus la toate granițele tăblițe arătând că era să se plătească de fiecare și pentru orice soi de marfă. Cu banii adunați am alinat suferinți, am ajutat oameni săraci, ne-am făcut prieteni credincioși, am pătruns până în sfaturile lui Sas, am adunat arme pentru ciasul luptei și ne mai rămân grămezi de aur și de argint pentru purtarea războiului de mântuire. Mergi de cutureără țara, oprește-te atât prin curțile knejilor cât și prin bordeile săracimii, abate-te chiar și prin casele acelor ce țin cu

săpun atacurile barbare ale guvernelor din Pesta încercate mereu în contra bisericilor, școalelor și a tuturor celorlalte așezăminte culturale, economice și politice ale noastre. Croații și-au văzut țara prefăcută într'un pašalâc de pe vremea lui Abdul-Hamid, de aceea au cerut în lupta lor și sprijinul naționalităților nemaghiare din Ungaria. Sârbilor li s'au furat autonomia bisericească. În fața primejdiei, ei au uitat cătețe dintre ei formând un singur partid național, ca să poată fi mai siguri de izbândă. Iar Românii și Slovaci, însuflețiți de acelaș dor de-a nimici odată pentru totdeauna haita de hiene, care n'o să ne mai lase în liniște nici mormintele noastre, au primit cu bucurie aceasta unire a tuturor națiunilor apăsate și astfel în scurt timp vom avea alianța celor patru națiuni: română, slovacă, sârbă și croată.

În unire e puterea, iar dreptatea fiind de partea noastră va fi și învingerea.

O propunere de organizare.

În „Românul“ dela Arad publică dl I. Ursu, profesor la universitatea din Iași, mai multe articole, în cari arată cauzele nenorocirilor noastre (culturale, politice și economice) decând au năvălit în Ungaria și Transilvania poporul maghiar. În articolul din urmă arată și cum vor putea deveni Românii o putere temută. Pentru aceasta ne trebuie o strânsă organizație politică, pe care dl Ursu o înțelege în modul următor:

Comitetul național să grupeze pe toți Românii în cercuri electorale, în fruntea cărora ar numi un om de încredere, care ar avea și timpul și înflăcărea, ca să se ocupe de strângerea tuturor din cere și de ocrotirea Românilor din cercul lui pe toate terenele. El ar fi ajutat de un mic consiliu, pe care și-l alege el cu aprobarea celor dela centru.

Orice Român, care va fi înscris, va plăti o cotizație de cel puțin o coroană pe an.*) O parte din veniturile cercului s'ar

*) Cotizația aceasta, mărîtă după puterile fiecăruia, ar trebui să o plătească și foșii Români de origine ardeleană și ungureană, ca și petrec în România. Aceștia și-ar înainta contribuiri la cercurile mai amenințate. Nu există de pildă Ceh în Turcia sau alta țară afară de Austria, care să nu contribuie lunar în un club politic și să nu fie înscris la societățile lor culturale. Tot așa Polonia. *Red. F. Pop*

trimită la centru, iar alta ar rămâne pentru trebuințele locale. Conducătorul cercului va sta sub controlul și la ordinul comitetului național, care ar delega pe unul sau mai mulți membri să se ocupe numai cu corespondența (scrisorile) și controlul cercurilor. În chipul acesta s'ar centraliza (strânge, ca să lucreze la fel după ordinele din centru — comitetul național) toate puterile naționale și ordinele dela centru s'ar duce prin căpeteniile cercurilor până la marginile cele mai din afară. Afară de aceasta s'ar mai strânge și o sumă frumoasă de bani, cu care s'ar putea acoperi cheltuielile trebuincioase de propagandă și de îndreptare a nevoilor culturale, iar pe de altă parte s'ar putea salariza câțiva oameni cuminți, harnici și înflăcărați, cari să se ocupe numai de organizarea și conducerea administrativă a cercurilor, precum și alții din comitet, cari, împărțindu-și munca, să se ocupe cu propaganda prin străinătate. Îndeosebi vor trebui salarizați vre-o câțiva, cari ar avea însărcinarea gingașă și grea să stabilească legăturile și unitatea de acțiune cu reprezentanții celorlalte naționalități din patrie. Căci nu mai incupe îndocală, că dorul de-a vieții va îndemna și pe Slovaci și pe Sârbi la organizare și la stabilirea de legături cu noi pentru apărarea intereselor comune. O ligă de apărare a Românilor, Croaților, Sârbilor și Slovacilor e cu atât mai trebuincioasă, cu cât atentatele din urmă și înțelesul, pe care vor să-l dea stăpânitorii legii viitoare electorale, au sfârșit prin a convinge pe toți nemaghiarii de soarta, ce-i așteaptă în viitor. Fără o organizare politică centralizatoare a fiecărui popor și fără confederația (unirea) tuturor popoarelor nemaghiare din patrie lupta va fi cu neputință și biruința celorce ne ocârmuesc acum de mai înainte asigurată. O întărire a fiecărui popor în parte prin o organizare trainică și o alianță a tuturor popoarelor nemaghiare ar avea drept urmare, că ar oprî pe ocârmuitori în mersul politicii lor de nimicire, iar pe de altă parte ar da încredere Coroanei (Împăratului) în puterile popoarelor asuprite și ar putea să aibă influență în sensul, ca cumpăna grației (împărătești) să se mute de nou spre partea celor jertfiți.

Știri politice din străinătate

Războiul italo-turc. Tratatul (confăturile) de pace între cele două popoare învrăjbite se continuă în Svițera. Nu se știe însă nimic până acum. Atâta s'a aflat, că o pedecă pune Italia prin cererea ei de-a i-se da și o insulă două din cele cucerite, mai ales insula Rodos, care e mai mare. Se pare însă, că celelalte Puteri nu vreau să lase Italiei nimic din Turcia europeană și aziatică, căci atunci ar trebui să se înfrupte și ele cu ceva.

Puterile speră, că se va găsi o formulă (cheie) de pace, care să nu jicnească pe Turcia silită să lase Italiei Tripolitania.

Turcia. Cu toată guvernul turcesc a făgăduit să împlinescă 14 din cele 15 cereri ale Albanezilor, o parte din ei sunt tot răsculați, fie că nu cred în împlinirea cererilor lor, fie că le face plăcere răscoală. O ceată mare de Albanezi a intrat în orașul Ipec, căruia i-au dat foc, prădând casele.

Intr'aceea în Bulgaria, acum și în Serbia continuă agitațiunile și cererea de-a se declara Turciei război, pentru că lasă pe Turci, și mai ales pe Albanezi să omoare pe Bulgari și pe Sârbi în Macedonia, fără să-i pedepsească. În Bulgaria opoziția cere mereu declararea războiului, ba s'a format chiar o „Ligă a nimicirii Turcilor“, care amenință pe ministri și pe regele Bulgariei cu moartea, de nu vor declara război Turciei. De altă parte ministrul de interne al Belgiei a declarat, că guvernul va face tot ce-i stă în putință ca să mulcomească spiritele, numai cât și Puterile trebuie să silească Turcia, ca să facă dreptate Bulgarilor din Macedonia.

În Serbia încă e o mișcare mare împotriva Turciei decând cete de tâlhari albanezi au pustiit sate sârbești din Turcia silind multe mii de Sârbi să se refugieze în Serbia. Chiar și Sârbii din Bosnia și Herțegovina au început să se miște.

Rusia. Mai multe gazete au publicat știri, că între marinarii de pe flota rusească din Marea-Neagră ar fi izbucnit o revoltă uriașă. Gazetele rusești desmint știrea și spun, că e vorba numai de o grevă a lucrătorilor din port.

Vodă: sunt încredințat că nicăiri nu și se va putea dovedi măcar o faptă mișelească a Păunașului, o picătură de sânge nevinovat vărsat de el, o cruzime zadarnică săvârșită, un capăt de ață luată pe nedrept de oamenii lui fără ca fapta să nu fi fost pedepsită de dânsul de sărg și cu cea mai neînduplecată strășnicie! Tot norodul sărac s'închină astăzi în numele lui, toți îl binecuvântează.

Cetele de hoți care jupuiau țara mai înainte au fost stinse de el și drumetul pacinic poate astăzi să doarmă cu desăgii de bani și fără arme pe drumul mare, dar folosul cel mai de preț ce l'am dobândit este poate încrederea poporului în puterea lui, văzând că cu tărie de inger se poate înfrunța și învinge stăpânirea.

Da, Păunașul Codrilor este un oștean viteaz și drept. Dacă în luptă și ascunde fața sub un vâl negru, n'o face de teamă, dar în urma poroncii mele. Acel vâl nu-i este de folos împotriva armelor dușmanilor ci este menit a-l feri de trădare și a în-

greuia pentru oamenii Stăpânirii urmărirea și aflarea lui.

— Și cine este oare acel voinic, întrebă Ștefan, asupra căruia cuvintele călugărului lăsau o puternică întipărire.

— El este... un nepot, al meu, fiul unei rude a mele, rămas la naștere orfan de tată și de mamă și pe care l'am crescut. Se trage din neam vechiu și vestit, dar iată-l că sosește, și călugărul sculându-se de pe scaun merse de deschise ușa.

Mihu îmbrăcat mocănește intră în peșteră.

Luându-și din cap pălăria de păslă neagră, sărută mâna călugărului care-l sărută pe frunte și după ce închise ușa cu îngrijire îl luă de mână și îl aduse înaintea lui Ștefan, zicând:

— Nepotul meu Mihu, apoi adăugă: Păunașul Codrilor.

Mihu tresări și se uită mirat la moșul său, dar acesta îi zise:

— Kneazul Ștefan Stroici, căruia i-ai scăpat viața, este trimisul lui Bogdan în

părțile noastre cu deplină putere să încheie orice legătură și să lucreze în numele lui împreună cu noi la dezrobirea obștească; pentru el n'avem taine.

Ștefan câștigat cu desăvârșire de înfașoșarea frumoasă, deschisă și voinicească a lui Mihu, îi întinse mâna pe care acesta i-o strânse cu putere.

— Sunt fericit că pot întâlni pe acel căruia îi datoresc viața, îi zise el.

— O datorești mai ales unei ființe mult mai dulce decât mine, răspunse Mihu, dar sunt fericit că întâmplarea m'o pus în stare să fiu de ajutor trimisului Voevodului Bogdan.

După ce mai schimbară câteva cuvinte de curtenie, Mihu începu să deie seamă călugărului despre diferite însărcinări ce promise dela el și în curând Paisie aduse masa.

Călugărul bea și mânca puțin dar Ștefan și cu Mihu făcură ciaste atât păstrăvilor și butului de căprioară cât și vinului de Nicorești cu o poftă de tânăr ieșit din bo-

Adunarea dela Odoreu.

Românii nostri din comitatele Sătmar și Ugocea, amenințați de episcopia maghiară gr.-cat., se mișcă pretutindeni. In numeroase adunări protestează împotriva răpirii limbii, după cum am arătat și în numărul trecut.

O frumoasă și înălțătoare adunare s'a ținut la *Odoreu*, condusă fiind de înșiși președintele, vicepreședintele și secretarul comitetului național central, d-nii Gheorghe Pop de Băsești, Dr. Teodor Mihali și Dr. Vasile Lucaciu.

Adunarea eră să se țină în comuna *Megieș*, dar pretorul din Sătmar n'a vrut să ia la cunoștință ținerea ei spunând, cap sec, că n'are timp să se poată îngriji de soldați, cari să susțină ordinea și siguranța personală. Par'că Românii am fi sălbaticii lui de pe pustă! In schimb, biserica era fixată de Români și părintele Dr. Vasile Lucaciu a ținut o predică, în care a spus tot ce eră mai principal să se spună în vorbirile din adunare.

Dela *Megieș* au plecat cu toții la *Odoreu*, unde, împreună cu Românii veniți din alte sate, s'au ținut una din cele mai mari adunări ale noastre, căci erau de față mii de Români dornici să asculte glasul fruntașilor lor. Intre cei de față erau și mulți domni și doamne veniți din Țara Oașului și din Ugocea. Jandarmi erau 40!

La începutul adunării, voinicosul pretor din Sătmar spune, că nu lasă să se țină decât o vorbire în limba maghiară. Par'că s'ar fi găsit vr'un Român să-și necinstească gura după dorința nebunului!

Vorbește întâiu dl *Pop de Băsești*, arătând fărădelegile, ce se săvârșesc față de limba noastră dulce, pe care morți numai o dăm. Urmează să vorbească dl *Dr. Mihali*. Pretorul cere să vorbească ungurește, pentru că el nu știe românește și poporul e „maghiar“. Ca o furtună izbugnește glasul puternic al mulțimii: „*Nu suntem Unguri, Români suntem și vrem să fim până'n vecii vecilor. Nu ne trebuie vorbă ungurească! Trăescă limba românească! Jos Papa! Jos cu vlădicia ungurească! Trăescă domnii nostri români!*“

In sfârșit „viteazul“ se potolește și dl *Dr. Mihali* arată poporului luptele grele,

pe cari le poartă națiunea română pentru limba și legea ei. Indeamnă poporul să țină și mai departe cu tărie la limba lui și să nu uite, că toți Românii sunt cu ei.

Urmează vorbirea dlui *Dr. Vasile Lucaciu*, întimpinat cu viforoase strigăte de „să trăescă“. Pretorul nu vrea să-l lase să vorbească românește, poporul protestează. Pretorul cheamă jandarmii să risipească adunarea. Atunci sare dl *Dr. Andreiu Doboș* și-l provoacă pe pretor să-și retragă ordinul dat jandarmilor. Zăpăcit, îl retrage și părintele *Lucaciu* își ține vorbirea despre iubirea limbei și a bisericii românești. Lumea e înflăcărată, toți jură credință bisericii și limbei românești. Apoi cetește rezoluțiunile (hotărârile) adunării, cum au fost și cele dela *Sănișlău*. Poporul cântă „*Deșteaptă-te Române*“ și „*Hai să dăm mână cu mână*“. Iar pretorul își mușcă buzele și făcea bale de ciudă, că vorbă în limbă străină n'au spurcat gura Românilor nostri.

Din comuna *Botiz*, vre-o 80 de capi de familie au iscalit o înștiințare către *Papa*, că ies din biserica gr.-cat., pe care *Papa* vrea să o pună în slujba maghiarizării, și trec la biserica gr.-or.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țaranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
De acum până la Anul-nou 1	„ 60 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Lășiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „*Cu paloșul*“, care s'a tipărit până acum în foaie.

Serbările Ligii Culturale.

Duminecă, 26 August st. v. s'au început în *Parcul Carol* din *București* serbările Ligii Culturale, aranjate din îndemnul dlui *Nicolae Iorga* pentru ca să fie un prilej nou de întâlnire frățească și de dovadă a unității culturale a Românilor de pretutindeni.

Ploile cele mari, dar mai ales întreruperea, mai pe urmă îngreunarea călătoriei pe căile ferate dela *Predeal* și *Turnu-Roșu*, unde potopul a stricat în parte drumul, au avut drept urmare sosirea unui număr mai mic de oaspeți ca anul trecut. Cu toate acestea, și de data aceasta mii de Români s'au grăbit să asculte de glasul chemător.

Parcul uriaș e și mai frumos aranjat ca anul trecut, adăugându-i-se ceva nou: *Cetatea Hotinului* din *Basarabia*, cu o frumoasă expoziție bäsărăbeană în ea. In *Palatul Artelor* s'au aranjat o altă expoziție de frumoase vederi vechi din țările române. Incolo teatru, conematograf, petreceri frumoase pentru popor. *Pagubă* însă, că ziua primă a fost turburată de un timp ploios, așa că serbările, cari erau să se facă la *Arenele romane* au trebuit să fie amânate pe a doua zi.

Și dacă au lipsit jocurile teatrale, cântecele și declamațiunile dela *Arene*, publicul a găsit o recompensă strălucită în conferența dlui *N. Iorga*, despre *Unitatea sufletului românesc de pretutindeni*. Cu măiestria, pe care o are numai d-sa, a știut să înflăcăreze publicul, care abia mai încăpea în sala cea mare dela *Palatul artelor*, mai ales când a dovedit, că *unitatea sufletului românesc din toate țările locuite de Români o fac cele 11 milioane de țărani*, și nu milionul de cărturari orășeni, căci sufletele acestor din urmă sunt atinse de cultura străină (ungurească, germană, franceză, grecească, rusească), pecând țaranul din *Maramurăș* e una în felul lui de-a fi cu cel din *Moldova*, *Bucovina*, *Muntenia*, *Basarabia*, *Dobrogea* și alte ținuturi românești. Se'nțelege, că și țaranului nostru, păstrătorul firii românești, îi trebuie cultură și tot mai multă cultură, dar aceasta nu poate fi decât una: cultura națională românească, care să păstreze unitatea sufletului românesc de pretutindeni. Pentru desvoltarea acestei culturi are să lucreze Liga.

lă și de călător flămând.

— Spune-mi te rog, Părinte, întrebă *Ștefan*, cum au nemerit cărțile lui *Bogdan* în mâinile *Dumitale*.

— Foarte ușor, zise călugărul. Toate lucrurile găsite la *Unguri* s'au strins de oamenii lui *Mihu*, între ele s'au aflat cărțile și mi s'au adus a doua zi, tocmai când voiam să trimit pe *Mihu* la *Cuhnia*.

După ce se sculară dela masă, *Isaia* îndreptându-se spre una din ușile din fund făcu semn lui *Mihu* și lui *Ștefan* să-l urmeze: ei îl urmară în tăcere. Dincolo de ușă peștera se îngusta și bolta ei se scobora treptat. In curând se găsiră la gura unei chioarce în care cu greu puteau pași și doi oameni unul lângă altul, iar uriașul *Mihu* era silit să ție capul plecat. După un mers de un sfert de ceas călugărul, oprindu-se, scăpără și aprinse un capăt de lumânare: ajunsese în capătul chioarcei.

— Acest drum sub pământ, zise el, este datorit muncii aproape neîntrerupte a ucenicului meu în vreme de trei ani. El a

fost cunoscut până azi numai lui, mie și lui *Mihu*. Șase palme de pământ ne despart de altul, în curmezișul lui, care duce dela *Cetate* în oraș. Acesta este cunoscut numai de cei doi Cavaleri dela *Cetate*, de preotul papistaș și de un Sas credincios, în a cărui casă din oraș se află gura lui. Gura cealaltă este în fântâna *Cetăței*, la zece stânjeni sub pământ. Un ceas de muncă ajunge pentru a dobori bucata de pământ care desparte aceste două drumuri. Printr'insele putem năvăli în *Cetate* oricând, cu două sau trei sute de oameni și cei două-zeci sau trei-zeci de *Nemți* ce o păzesc nu ne-ar putea face decât puțină împotrivire. Nu vorbesc de oamenii din satele închinat care se aduc de pază în fiecare zi: ei departe de a se opune nouă ne-ar veni în ajutor. Vezi că am avut dreptate când ți-am zis că *Cetatea Neamțului* va fi a noastră chiar din ciasul în care va izbucni răscoala.

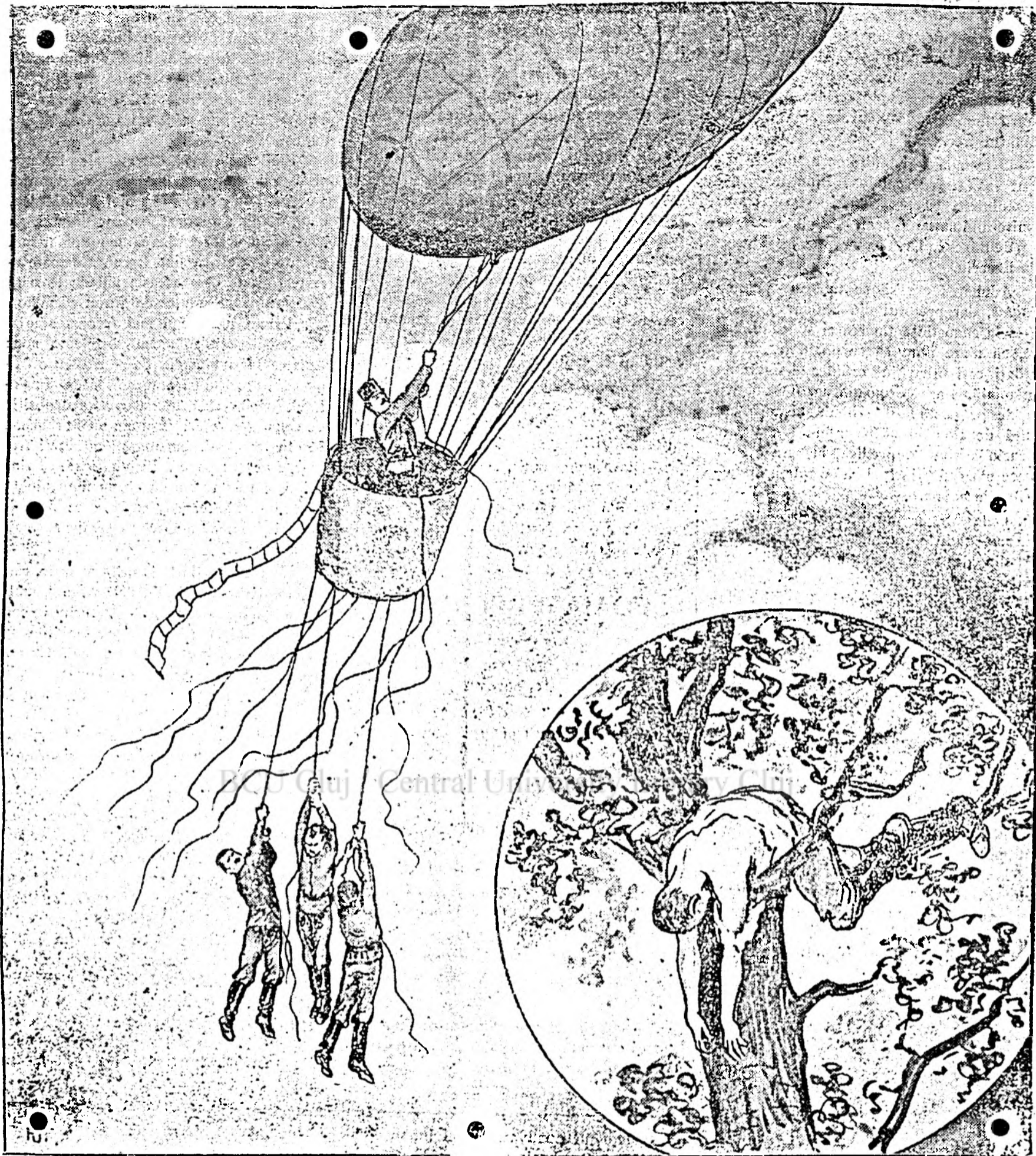
— Și oare ce întâmplare fericită te-a pus în cunoștința acestui drum sub pământ,

întrebă *Ștefan* după ce se întoarseră în peșteră.

— Ființa lui mi-o fost descoperită acum trei ani de cătră o slugă a *Sasului* în a cărui casă se află gura chioarcei, când acea slugă era în ciasul morței. El făcuse această descoperire din întâmplare, numai cu câteva zile înainte de a fi atins de boală, căutând o tainiță pentru a ascunde niște lucruri furate dela-stăpân. Iar eu, înțelegând tot folosul ce-l puteam trage de aceea, pentru a mă încredința mai bine am vârat vremelnice pe un credincios slugă la acel Sas și el, într'o noapte, o izbutit să meargă prin acel drum sub pământ dela casa *Sasului* până la *Cetate*, întorcându-se teafăr înapoi și putând prin ajutorul a două răsufători să însemne pe unde trece drumul.

Părintele *Isaia* mai începu să ceară din nou lui *Mihu* seamă despre osăbite însărcinări ce-i dăduse, întrerupându-se din când în când pentru a pune pe *Ștefan* în cunoștința mai multor amănunțimi privind lucrarea lor. (Va urma).

Nenorocire cu un balon militar.

Mercuri dimineața, în săptămâna trecută (4 Sept. n.) pe locul de exerciții dela Ercheni (Örkény în Ungaria) făcea deprinderi și o companie de aviatori militari dela regimentul de artilerie (tunari) Nr. 1 din Viena.

Comandantul locmai făcea pregătirile pentru un sbor cu balonul (nu aeroplanul) militar. Mai mulți soldați țineau de funiile balonului, ofițerul se suise în nacelă (un fel de luntre sub balon, în care se așază ceice vreau să sboare).

Dintr'odată veni un vânt puternic, care smunci balonul în sus. Soldații țineau din toate puterile de funii, dar văzând, că nu mai pot, le-au dat drumul. Numai trei nu s'au lăsat de ele și aceștia au fost ridicați în sus. Toate încercările ofițerului, de-a face balonul să se coboare, au fost zadarnice. Balonul s'a ridicat la o înălțime de mai multe sute de metri.

Cei trei nenorociți nu s'au mai putut ținea și au căzut pe pământ, murind moarte îngrozitoare. Ofițerul, care se vede în partea de sus a chipului, s'a putut cobori cu balonul numai după mai multe ciasuri.

În partea de jos a chipului se văd cei trei soldați, cum se țin de funiile balonului. Jos în dreapta se vede unul dintre cei trei soldați, care, după ce s'a lăsat de funiile balonului, a căzut între crengile unui arbor, unde a fost aflat mort.

„Foaia Poporului“ cu numărul s' află de vânzare în Sibiu — în tot decursul săptămânei — la Administrația foii, strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în trafica și prăvălia de ziare L. v. Németh în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar pentru partea de sus a orașului în trafica și prăvălia de ziare H. Frank, strada Cisădiei Nr. 36.

Făuriți!

Făuriți în umbra nopții
Planuri negre și meschine,
— Voi dușmani mari ai dreptății,
Și-a doririlor de bine.

Adăugați mereu la lanțul
Suferințelor verigi,
Pălmuiți fără de milă
Adevărul, prin intrigi

Vă grăbiți însă cu lucrul,
Căci s-apropie lumina,
Și va descoperi toate
Ca într'un teatru, cortina!

Și în fața publicului
Veți avea oare puterea
Să spuneți, fără sfială,
Că v'a înșelat părerea?

Petru O. Orlățanu.

In poarta vecinului.

In poarta vecinului
Asară la cină,
Se jelea o dragoste
Intr'o doină lină:

....., Mândro pentru dumniata,
M'a urât tot satul;
De vorbă cu mine stă,
Numai inseratul.

Dacă și tu m'ai urât,
Mărie, Mărie,
Pentru mine lumea nu-i
Decât, o pustie"....

Și străbătea cântecul,
Ca un glas de milă;
Iar în casă după masă,
Plângea o copilă

Că n'o lasă maică-sa,
La poartă să iese
Și de ciudă ea s'a pus
Lacrimi să verse!

Petru O. Orlățanu.

Poezii populare.

Din Poșoga de sus.
Culese de *Nechita Botoș*, june.
Au trecut trei zile 'n post
Decând la mândra n'am fost,
Vor mai trece șapte 'n dulce
Și la mândra nu m'oi duce.

Aseară 'nseraiu în coastă
Pe dinsus de casa voastră,
Auziu câinii lătrând,
Pe maică-ta blăstămând,
Blăstămându-te pe tine
De ce te iubești cu mine.

Mândră mândruleana mea
Spune tu măicuță-ta
Să 'ngrațiească ulița
Tot cu lin și cu pelin,
Ca noi să nu ne 'ntălnim,
Numai Sâmbăta odată,
Dumineca ziua toată.

Mândra mândruleana mea
Dacă, văd că-i treaba-asa,
Eu atunci te-oi lua
Când maică-ta a număra,
Penele de pe doi cucii
Și părul de pe doi junci.
Frunzuliță din doi nuci
Nici atunci nu știu bine
Lua-te-oi mândro pe tine

Treci dorule valea 'n berc
Și mă lasă să-mi petrec.
Treci dorule valea 'n luncă
Și mă lasă să-mi ajungă.

Când eram de nu iubeam
Unde mă culcam durmiam,
Dar acum de când iubesc
Nu pot să mă odihnesc.

Mânca-te-ar focul pădure
Netăiată de săcure,
Să se facă drum prin tine,
Să vie mândra la mine.

Tot umblă masa cu mită
Să nu zic fetii ciupită,
Dracul să poate răbda
Dacă-o văd la cap așa.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 12 August n.

Aviatorul Vlaicu la Bistrița.

Ni se scrie: Românimea și preste tot publicul din comitatul Bistrița-Năsăud și alte comitate din jur, plugari și intelectuali, au primit cu cea mai mare bucurie și însuflețire știrea, că aviatorul Vlaicu, șoi-mul nostru, va sbura în 15 Septembrie st. n. la Bistrița pe locul de exercițiu (Exerzierplatz).

Inteligența română din Bistrița, cu multă însuflețire s'a organizat în comitet de acțiune și depune o activitate plină de zel și devotament pentru desăvârșitul succes al zilei. Circulare și placate trimise în toate orașele și satele din jur, vestesc măreția și detailurile zilei.

Pretutindeni domnește o însuflețire de nedescris, care îndreptățește la nădejdea unei reușite splendide. Sborul lui Vlaicu nu e un eveniment trecător și senzațional, ci o măreață și impunătoare afirmare culturală a geniului românesc, o școală eminentă a trezirei sentimentelor bune, un izvor de însuflețire, clipe solemne ce nu curând se vor da uitărei.

Veniți deci cu toții, din apropiere și din depărtări, în special voi bravi și destoinici Someșeni, apoi întreg poporul și publicul nostru de pe toate văile, câmpiile și munții noștri. Ca tot atâtea lavine să vă adunați în cete dalbe și frumoase, să vă întreceți în număr și bună ordine, sprijinind cu obolul vostru și însuflețire știința și curajul aviatorului nostru neîntrecut Aurel Vlaicu.

Veniți mândre șireaguri: Preoți, notari, învățători, proprietari, meseriași și neguțători și întreg poporul nostru!

Dați-vă întâlnire la aceasta măreață sărbătoare.

Cor.

Vizită distinsă a avut Mercuria trecută, biserica gr.-cat. din Sibiu. Exceleța Sa, Doamna Köves de Kövesháza, soția comandantului de corp din Sibiu, în societatea d-șoarei Felicia Dr. Rațiu, fiica fostului prezident al partidului național și a d-șoarei Olimpia Orghidan din București, au cercetat biserica și mormintele marilor noștri bărbați din cimiterul de lângă biserică. Aci s'au oprit mai întâi la mormintele lui Papiu Ilarian, Dr. Ioan Rațiu, George Barițiu și baronul Ursu, despre cari doamna Köves a întrebat de mai multe amănunte. D-șoara Rațiu dădea deslușirile, iar Excelența Sa arăta mult interes pentru numele și trecutul acelor bărbați, cari pentru neamul nostru au făcut atâta bine.

Un privitor.

Consistorul mitropolitan al mitropoliei de Transilvania și Ungaria și-a ținut săptămâna trecută ședințele în Sibiu. S'a hotărât să se intervină cu energie pe lângă ministrul de culte, ca să ia la cunoștință convocarea *congresului național-bisericesc*. Din *fundatiunea Triandafil*, câștigată după un proces îndelungat dela Sârbi, s'au împărțit mai multe burse (stipendii) de câte 1 miie de coroane la tineri universitari din toate trei diecezele gr.-or.

Dl Dr. Lucian Borcia, avocat în Sibiu, a fost ales fiscal (avocat) al consistorului mitropolitan în locul răposatului și mult regretatului avocat Dr. Liviu Lemeni.

Dl Alexandru Pocol și minciunile foilor ungurești. Pentru un aviator ungun s'a făcut o colectă, la care a dat câteva coroane și dl Alexandru Pocol, proprietar român de mine de aur în Baia-mare. Foile jidano-maghiare s'au grăbit să vestească, că dl Pocol ar fi dat câteva mii. Cu știrea aceasta credeau, că o să-l facă pe dl Pocol să dea într'adevăr mai mulți bani pentru aviatorii maghiari, cari nu știu să se ridice cu aieroplanele lor nici cât o găină. Dl Pocol e însă un Român cu mult prea vrednic, decât să arunce banii în gura străinului lacom de avutul românesc.

De altcum, după cum aflăm, dl Pocol ar fi dăruit în zilele acestea suma de 15 mii coroane la colecta pentru aeroplanul lui Vlaicu. — O astfel de faptă frumoasă spune destul!

† Dr. Traian Putici, doctor în sfânta teologie, protopresbiter român gr.-ort. al Timișorii, deputat la congresul național-bisericesc la sinodul eparhial din Arad, asesor consistorial etc., după lungi și grele suferințe, împărțit fiind cu sfânta taină a cuminecătorei, a răposat în 26 August st. v. a. c., la 8 oare a. m., în etate de 47 ani. Osămintele adormitului în Domnul s'au așezat spre vecinica odihnă, în cimiterul gr.-ort. român din Timișoara de lângă calea Buziașului, Marți în 28 August st. v. a. c. înainte de amezii la oarele 9. — Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Potopul.

Ploile din anul acesta au pricinuit pagube mari pretutindeni la noi, ca și în țările învecinate și mai îndepărtate. Ele au fost și dese, și mari. Mai ales ploile din săptămâna trecută le vom ține minte multă vreme, căci au fost ca și celece au nimicit bunăstarea multora din frații noștri din Banat. Ne mărginim de data aceasta a da știri despre stricăciunile pricinuite de ele în țările locuite de Români.

În *Bucovina* a plouat două zile și două nopți fără întrerupere, așa că s'au revărsat toate râurile înecând totul pe unde ajungeau valurile turburi. În Cernăuți, capitala țării, au fost înecată o parte întreagă a orașului, unde a ajuns apa până'n podurile caselor. Preste 50 de mii de oameni au rămas fără adăpost. Apele au stricat în celelalte părți ale Bucovinei poduri, drumuri, s'au surpat coaste de dealuri, clăi de fân au fost cărate de valuri. Până acum nu avem știri, dacă s'au prăpădit și oameni. Vite de sigur, că au perit multe.

În *România* au fost inundațiuni mari în Moldova, unde apele au stricat poduri și au acoperit multe locuri cu cucuruz. Oltul umflat încă a făcut pagube mari. Dar nu numai apele râurilor au pricinuit stricăciuni, ci și apele de ploaie, cari s'au revărsat pe coastele munților în parte pleșuviți. Pe Olt se vedeau venind mii de stângini de lemne și bârne, toate dela joagărele din munții Lotrului.

În *Transilvania* a eșit Murășul din matcă, inundând sate și o parte din orașele Murăș-Oșorheiu, Alba-Iulia și Deva. La Sibiu s'a stricat calea ferată spre Făgăraș, Vinț și cea spre Turnul-Roșu, după cum am spus și în numărul trecut. Acum, însă, umblă regulat trenurile în toate părțile.

Dumineca trecută, în urma ploilor mari din jurul Odorheiului săcuesc, Târnava a crescut atât de mare, încât a inundat foarte tare Sighișoara.

DI Dr. Vasile Meșter și-a mutat cancelaria advocațională în Vișăul-de-sus, Maramurăș, patria dânsului. DI Dr. Meșter a fost multă vreme redactor la „Tribuna“ din Sibiu, când scria uneori și la „Foia Poporului“. Român bun, îi dorim pe pământul sfânt al Maramurășului românesc putere de muncă și izbândă în ridicarea Românilor noștri de-acolo, ca să-ajungă iară ce-au fost odinioară: singurii stăpâni ai Maramurășului.

La universitatea din Cernăuți (capitala Bucovinei) sunt înscriși 327 studenți români, dintre cari 107 la facultatea teologică.

Se poate așa ceva? Doi Români din *Molomfalău*, comitatul Murăș-Turda, anume Iacob Laslo și Nicolae Tacșa ne scriu, că după ce oamenii din sat și cei duși la America au strâns o frumoasă sumă de bani, ca să-și clădească o școală națională (confesională), au rugat și pe preotul lor să contribuie cu ceva. Acesta a refuzat însă, declarând, că el n'are lipsă de școală românească, căci copiii lui și-i dă la cea săcucească. Dacă într'adevăr lucrează astfel, apoi e o rușine pentru biserica românească un astfel de slujitor și autoritățile noastre bisericesti mai înalte ar trebui să cerceteze. Căci în împrejurările grele, prin care trece nu numai școala, dar și biserica națională română, orice Român, mai ales fruntaș fiind, care să dă de partea străinilor, e un criminal.

Bleriot și aviatorii români. Cunoscutul aviator francez Bleriot a spus despre aviatorii dela școala de aviațiune din Brun (Franța), că cei mai buni sunt Francezii și *Românii*. Românii noștri sunt de o agerime deosebită, cari știu să mănuească aparatul ca nici unii de alte nații și știu să-și dea la moment seamă în zbor de orice primejdie i-ar aștepta.

Isprăvile unui renegat ticălos. Cu toții ne aducem aminte de ținuta bărbătească a mai multor notari din comitatul Făgărașului de pe timpul alegerilor din urmă. Ei au fost prigoniți de pașalele din Făgăraș, fără însă ca să-i poată face să se plece. Intre cei mai buni naționaliști din timpul acela a fost și notarul din Scoreiu, dl Alexandru Comșa, acum funcționar de bancă. El fusese suspendat din postul lui, pe care cei dela comitat l-au incredințat unui ticălos renegat, Petru Moldovan, vice-notar. Acestuia i-au mai dat și agentura de poștă. Fiindcă nu se poate om cinstit, care să țină cu străinii, Moldovan a dovedit incurând, că și el e un mișel: a furat o miic de coroane dela poștă, vre-o două mii de coroane din dări și a șters-o spre România, dar a fost prins în Brașov.

Oameni buni, păziți-vă de slujbașii, comunali sau școlari și bisericesti, cari țin cu străinul, căci nu sunt oameni cinștiți. V'o dovedește și cazul lui Moldovan.

Crima din munții Cloșani (jud. Mehedinți, România). O ceată de hoți au atacat stâna lui Mihai Tănăsioiu din Orzești. Ciobanii, împreună cu stăpânul lor, i-a urmărit, dar Tănăsioiu n'a apucat să facă câțiva pași și a căzut mort lovit de niște gloanțe în piept. Tâlharii, ca să oprească pe urmăritori, au tras din puști. Ei au dispărut dincoace. Făcându-se cercetări, procurorul a constatat, că răufăcătorii sunt din niște comune învecinate din Bănat, Corneareva și altele. S'a cerut dela autoritățile din Ungaria urmărirea tâlharilor.

Burse (stipendii) s'au votat în *dieceza gr.-catolică a Lugojului* pentru anul 1912/13 în suma de 10 mii 760 cor., anume 9450 coroane la 109 elevi de gimnaziu, școală normală (seminar pentru învățători) și studenți universitari, iar 1310 cor. la 41 învățăcei de meserii.

Cam slabă mângăiere. E cunoscut obiceiul Românului de-a se mângăia în vreme de năcaz cu câte o glumă mai bună sau mai rea. Așa fac acum bravii noștri țărani de prin părțile ungurene, amenințați să fie băgați în troaca episcopiei de Haidudorog în urma hotărîrii Papei, care începe cu vorba „Christifideles“ (adecă credincioșii, fidelii, lui Christos). Ei nu mai vorbesc acum decât de vlădica *Hodorog din Hodorogă*, pe care-l face episcop *Cristea Fedeleș*, n'ar mai fi pomană de el. Ce să-i faci Românului, de năcaz face haz.

Invențiuni românești. D-nii Ioan Bogdan, comerciant, și Avram Țorțolea, lăcătuș, amândoi din Oravița românească (Bănat) au inventat (iscodit) o întocmire, care face ca vagoanele să se lege și deslege singure, fără ca frânării să mai fie nevoiți să se vâre printre ele, ceace le primejduiește de multe ori viața.

Afară de acest aparat au mai inventat un aieroplan, care e astfel construit, încât dacă nu mai lucrează motorul (mașina), el nu cade iute la pământ, ci se lasă ușor în jos. — Acești doi oameni iscusiți mai au și alte invențiuni.

Un tată împușcă pe propriul său fiu. Fostul prefect (comite suprem) Constantin Câmpeanu din Târgoviște (România) a ieșit la vânat cu fiul său Cornel, un băiat de 17 ani. Trăgând în niște prepelețe fără să observe, că fiul său era aproape de el, stând ascuns în niște curcuze, l-a lovit cu alicele în cap omorându-l pe loc. Ne putem închipui jalea bietului părinte.

La poliția din Bistrița se întâmplă lucruri slabe, după cum celim în „Bistritzer Zeitung“. Un Român a venit cu 20 de găște să le vândă. E știut, că negustorilor de găini din orașe nu le este ertat să cumpere înainte de locuitorii cialalți. Un Jidan ar fi vrut să cumpere bucuroș găștele cu un preț mai mic, de aceea a plătit pe un gardist (polițaiu) să alunge pe Român din piață. Jidanul s'a luat după el și i-a cumpărat găștele cum i-a plăcut.

Tipografie românească în Lugoj. Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din Lugoj și jur, că am deschis în Lugoj, str. Nitia Pop nr. 6 (Internatul de fete gr.-or. român) un atelier de tipografie, aranjat cu cele mai moderne litere și mai perfecte mașini, sub firma *tipografia „Minerva“ George Țăran*, unde execut orice fel de tipărituri ce se țin de arta tipografică precum: Invitări la petreceri, bilete de vizită, bilete de cununie, bilete de logodnă, placate, avizuri de moarte, foi periodice, ziare, tipărituri pentru bănci, tipărituri advocaționale, avize, coverte, statute etc. etc., executate după cel mai nou sistem și cu prețurile cele mai moderate. Rugându-mă pentru binevoitorul sprijin al onoratului public român, onorându-mă cu comanda necesare, semnez cu deosebită stimă: *George Țăran* proprietarul tipografiei „Minerva“ Lugoj, str. Nitia Pop Nr. 6.

Țăsăturile noastre în Berlin. Ministrul de externe al Germaniei, dl Kiederlen-Wächter, care a fost și ministru al Germaniei în București, are în Berlin o vilă, în care toate odăile sunt împodobite numai cu țăsături și cu vase românești.

Pravul de pușcă francez e cel mai ticălos. În timpul din urmă, acest prav a explodat de 63 de ori, fără ca să fi fost vre-o cauză din afară. Fabricanții au întrebuințat materialul cel mai prost, așa că pravul de pușcă francez e mai primejdios pentru soldații francezi decât pentru cei dușmani.

O explozie în Italia. Marchizul (ceva mai mare ca un conte sau grof) Imperial are o fabrică de materii explozive. Incercând o materie nouă, aceasta a explodat, aruncând fabrica în aier și omorînd atât pe marchiz, cât și pe mai mulți lucrători.

Bestialitatea Mexicanilor. În Mexico o republică mare în America-de-mijloc, iară e revoluție. Rar se găsește popor mai sălbatic în timp de războiu ca cel mexican. Revoluționarii au atacat un tren, omorînd 36 de soldați, cari îl însoțiau, și 46 de călători, cari au fost jefuiți de tot ce aveau cu ei. Hingherii n'au fost pedepsiți încă.

Mare nenorocire la o mină din Franța. În minele de cărbuni din Lens (în Franța) a fost o exploziune grozavă, care a ucis 71 de oameni, între cari și un inginer, care a cercat să lucreze pentru scăparea celor astupați de pământ. Nenorocirea a fost cu atât mai mare, că după prima exploziune au urmat altele, așa că au trebuit să înceteze cu lucrările de salvare (scăpare).

Moarte la îmblătit. O țărancă din Noiieni (comit. Bistrița-Năsăud), care a-jută la mașina de îmblătit, a vrut să dea snopi preste osia de transmisiune, care era desfăcută. Șorțul i-s'a apropiat de sulul, care se învârtia, și când a vrut să-l desfacă, a fost prinsă și biata femeie trântită la pământ și strivită, așa că după oprirea mașinei era moartă.

Omorît în grădină. În Iad (comit. Bistrița-Năsăud) a fost găsit într'o grădină cu pomi un băiat de Român împușcat prin cap. Într'o cârpă avea șase mere. Se vede, că intrase să fure poame și stăpânul, care păzia, l-a împușcat. Procurorul cercetează.

Tot ciupercile veninoase. În Vagdebred (Ungaria) s'au otrăvit 15 familii, cari au mâncat ciuperci veninoase. Cinci persoane au murit.

Trăznite. În Pațin (comitatul Zemplin) au fost trăznite două fete, rămânând moarte, alte trei au fost rănite rău.

Rachiul se răspândește tot mai mult în Rusia. În anul 1911 s'au vândut aproape 92 milioane de vedre din otrava aceasta, cu trei milioane mai mult ca în anul 1910. Urmările se și văd: o îndobitocire tot mai mare a poporului, înmulțirea boalelor și a crimelor.

Un muncitor, om învățat. Un lucrător cu ziua din Helsingborg (Svedia) iubiă așa de mult știința, încât tot timpul liber și-l întrebuința învățând. Carl Hansson, așa se numește lucrătorul, a scris o lucrare mare filosofică (despre știința vieții), pe care un profesor dela universitatea din Lund a aflat-o așa de bună, încât o va tipări pe cheltueala lui.

Un Român din Ardeal mort în București. Intr-o odaie din Pasajul Român, București, a fost găsit servitorul Corneliu Moise mort. Dintr-o scrisoare, pe care i-a adus-o factorul postal tocmai când era poliția acolo, s'a constatat, că bietul om era din Bendorf, Transilvania.

Crăjma și crima. În crăjma din Cornățal (comit. Sibiului) s'au luat țărani Andrei Basta și Petru Micu la ceartă. Micu a scos cuțitul și l-a împântat în celalalt, omorându-l numai decât.

Copii pricinuitoari de foc. În comuna Mateiaș (Târnava mare), niște copii au făcut foc într-o șură, pecând oamenii erau la lucrul câmpului. Șura s'a aprins, arzând încă alte cinci. Un singur păgubaș a fost asigurat.

Luptă cu moartea. Inginerul de mine Van-Göthen cu o soră a sa de 22 de ani și fabricantul Barbier au făcut o excursiune (primblare) pe piscul Saint-Rousse din munții Alpi. La înapoiere, excursioniștii s'au coborât de pe munte pe o potecă periculoasă, dar care le scurta mult drumul. La o cotitură, domnișoara a alunecat într-o prăpastie îngrozitoare. Fratele său a prins-o în grabă de haine și fiind târât și el în prăpastie s'a apucat de un copac și o ținea pe față atârnată de-asupra prăpastiei. Toată străduința lui de a-o scăpa a fost însă zadarnică. Dar cu toată primejdia morții, Van-Göthen n'a lăsat din mâni pe sora sa și cu o putere desperată o ținea de-asupra prăpastiei. În timpul acela tovarășul lor de drum, fabricantul Barbier, care nu le putuse fi de nici un folos a alergat în grabă într'un sat din apropiere spre a cere ajutoare. Timp de opt ore, până s'a înapoiat din sat Barbier cu ajutoarele, Van-Göthen n'a slăbit din mâni pe sora sa. Salvatorii sosind au aruncat îndată de-asupra prăpastiei niște frânghii de salvare în care a fost prinsă domnișoara și astfel a scăpat de la o moarte groaznică împreună cu fratele său.

Din cauza prea marelui emoțiuni, Van-Göthen și-a pierdut cunoștința și numai cu greu a fost readus în simțiri. Soră-sa a fost dusă la spital din cauza rănilor ce le-a căpătat în timpul căderii.

Isprava automobilelor. În Paris au fost călcați de automobile 248 de oameni în timpul dela 1 Maiu până la 5 Iulie.

Pedeapsa unui stricat. Un negustor dintr'un oraș din Germania s'a încurcat cu o fată stricată, cu toată are nevastă vrednică și copii. El își părăsi familia în cea mai neagră mizerie și plecă cu stricata în Svițera. Acolo se sătură în curând de ea, conștiința încă începuse să-l mustre, așa că el scrise nevastei să-l aștepte, că are să vină cu trenul înapoi. Nevasta n'a mai vrut însă să știe nimic de el și nu s'a dus la gară. În schimb l-au așteptat la gară mai mulți locuitori din comună, cari la sosire l-au luat în primire, bătându-l măr și aruncându-l într-o groapă cu var. Numai cu mare greutate l-au putut scăpa jandarmii din mâinile bătăușilor. Acum zace în spital.

Prințul Gheorghe al Serbiei, care după ce a renunțat la drepturile lui de principe moștenitor în favorul fratelui său Alexandru a plecat la Paris, a înnebunit. Pe lângă că era din fire cam lovit cu leuca, în Paris s'a mai apucat de o viață destrăbălată. Acum e într'un sanatoriu (spital) din Svițera.

Bilete de tren cu număr. E cunoscut năcazul, pe care-l au călătorii cu ocuparea locurilor în vagoane. Și-ai ocupat un loc, și n'ai făcut doi pași dela el, și ți-l-a luat altul. Sau se dau bilete mai multe decât sunt locuri în vagoane, așa că mulți trebuie să călătorească în picioare sau sunt înfundati în vagoane de vite sau de mărfuri. În Germania locurile de pe bănci sunt numerotate și numerotate sunt și biletele, pe cari le dau cassierii din gări. În felul acesta fiecare își are locul său, pe care nu îl poate ocupa nimeni. Măsura aceasta bună e vorba să se introducă și la căile ferate dela noi.

Conți și baroni italieni prinși cu falsificări. În Italia a fost descoperită o bandă de conți și baroni, cari se ocupau cu falsificarea de bani. Până acum au fost arestați 14 astfel de „domni“.

Cum se îmbogățesc Jidanii. Cei mai mulți dintre cetitorii noștri știu — unii vor fi și pășiți — că Jidanii încheie contracte cu agricultorii mari și mici, cumrându-le bucatele cu mult înainte de timpul seceratului. Cu contractele acestea ei fac gheșefturi, vânzându-le la alți gheșeftari jidani, și anume cu atât mai scump, cu cât se ridică mai mult prețul bucateilor. În Pesta e un agent jidan Morit Wiener, care s'a pomenit de pe urma acestor gheșefturi în câteva săptămâni milionar. El se angajase să cumpere 300 de mii de chintale (măși de câte 100 kg. de cucuruz), iar contractele despre aceste cumpărări le-a vândut acum, când s'a urcat prețul cucuruzului, așa de scump, încât i-au rămas câteva milioane câștig curat. El vrea să se lase acum de gheșefturi de felul acesta și să-și cumpere o moșie mare în Ungaria, sperând, că-l vor face și pe el baron și va ajunge apoi în casa magnaților, ca mulți alți jidani. — Iată pentru ce ne trebuie nouă tovarășii la sate!

Focurile din Constantinopol. Capitala Turciei are și acum cele mai multe case de lemn, așa că în caz de foc se prefac în cenușe o mulțime de clădiri. În luna lui August au fost în Constantinople patru focuri mari. La cel din urmă au ars o sută de case și optzeci de prăvălii.

O sinucidere în București. În București s'a spânzurat femeia Anica S. Suluciu, servitoare de origine din Transilvania. Era în etate de peste 60 de ani și se crede, că boala a împins-o în brațele morții.

Cărți școlare aprobate. Ministrul a aprobat sub Nr. 100967/1912 Carte de cetire cl. 5 și 6, ed. IV; sub Nr. 104220/1912 Carte de cetire cl. II, ed. VI; iar sub Nr. 97819/1912 Geografia și constituția, ed. VIII, toate de Iuliu Vuia. Geografia a fost calificată prin recenzentul ministerial de superioară multor geografii maghiare.

Facem cunoscut, că cine nu primește vr'un număr din foaie să reclameze îndată la postă, sau la noi cel mai târziu în 2—3 zile după aceea. Iar nu după săptămâni, când nu mai avem acei numeri.

Cine n'ar avea partea romanului „*Ca paloșul*“ complet, dela început, să ne scrie acum până mai avem. Bine înțeles, e datorința fiecăruia, ca să-și grijească foile din cât se poate. În viitor nu vom mai putea trimite nici din acestea așa multe. Iar cine nu cetește toate foile, acela nu va putea înțelege cum se cade acest roman istoric atât de interesant și frumos. Orjiți, deci, partea foii cu romanul!

ECONOMIE

Statutele Societății cooperative sătești.

(Urmare din nr. 34)

§ 13. Societatea nu va putea începe lucrările ei, dacă nu ar avea cel puțin 20 membri.

§ 14. Membri au dreptul:

a) Să ia parte la adunările generale și să voteze.

b) Să-și procure prin societate toate lucrurile trebuincioase meseriei lor, arătate la § 21.

c) Să-și desfacă în comun (laolaltă) toate produsele, ce vor avea de vândut.

d) Să se folosească de toate scrierile și cărțile societății și să ia parte la toate adunările, ce societatea va ține.

§ 15. Membri eșiți din societate nu mai au drept de vot din ziua eșirii lor.

Orice membru nu poate avea decât un singur vot.

Ceice lipsesc, precum și femeile, pot împuternici alt membru să răspundă și să voteze în locul lor.

Un împuternicit nu se poate înfățișa, afară de sine, decât pentru un singur societar.

Moștenitorii nevrâstnici ai unui societar mort nu pot împuternici decât numai o singură persoană, care să răspundă și să voteze în numele lor, neavând drept decât numai la un singur vot.

În caz, când nu s'a înființat tutela (nu s'a numit tutor), societatea e datoare să ceară judecătoriei înființarea ei.

§ 16. Membri se îndatorează la intrarea în societate printr-o declarațiune în scris:

a) Că răspund în mod solidar și nelimitat (nemărginit), adică toți pentru unul și unul pentru toți, alături de membri întemeietori, de toate obligațiunile (îndatoririle) societății, încheiate în temeiul și după regulile statutului de față.

b) Că vor plăti o taxă de înscriere.

c) Că primesc de bun statutul societății și se vor supune regulilor stabilite întrânsul, cum și hotăririlor adunării generale, regulamentelor, ce se vor întocmi, legii băncilor populare și regulilor legii de comerț privitoare la societățile cooperative.

d) Că se vor înscrie ca membri la băncile populare.

CAP III.

Capitalul operațiilor.

§ 17. Sumele, de cari Societatea va avea trebuință pentru lucrările sale, se vor lua:

a) Din donațiuni (daruri).

b) Din sumele răspuse de membri pentru achitarea (plătirea) cumpărăturilor făcute prin societate.

c) Din împrumuturile luate de societate la Banca Populară sau la Casa Centrală.

§ 18. Donațiunile făcute Societății se vor întrebuința după destinația ce le-a fost dată de donator. Dacă nu s'a arătat întrebuințarea, donațiunile vor servi la operațiunile (lucrările) societății.

Donațiunile vor primi o dobândă (interese, camătă) anuală, care se va hotărî de adunarea generală sau Băncii populare de adunarea generală.

§ 19. In caz de lichidare (desfacere a societății) și când donatorii n'au hotărât, ce să se facă cu donațiile lor, fondul provenit din ele se va dona de adunarea generală sau Băncii populare din localitate sau altei societăți de același fel.

§ 20. Imprumuturile pentru a se da avansuri membrilor asupra produselor destinate a se vinde în comun precum și cele pentru executarea (îndeplinirea) comenzilor de mărfuri făcute pe baza declarațiilor membrilor; se vor face de consiliu și se vor supune în urmă aprobării adunării generale; pentru celelalte împrumuturi însă, se va cere mai întâiu aprobarea adunării generale.

CAP IV. Operațiuni.

§ 21. Societatea se însărcinează:

a) Să întocmească cele mai bune planuri de muncă pentru pământurile membrilor și să dea cele mai bune povețe pentru creșterea vitelor, pentru prepararea și păstrarea produselor.

b) Să cumpere membrilor toate lucrurile, de cari vor avea trebuință, fie câte unul singur, fie cât mai mulți la un loc, pentru îndeplinirea meseriei lor, precum semințe, instrumente și mașini agricole și industriale, vite de muncă și de prăsilă ș. a.

In acest scop, membri sunt datori să declare în scris, sub a lor semnătură, felul, cantitatea și calitatea mărfurilor, ce vor să-și cumpere prin societate.

Pe lângă prețul de cont, care cuprinde prețul de cumpărare și cheltuielile făcute până'n momentul, când se predă marfa celor în drept, societatea va mai încasa și un comision (o taxă de comandă), care se va fixa (hotări) de către adunarea generală.

Cheltuielile vor fi cât se va putea mai mici și se vor justifica cu acte în regulă.

c) Să ajute transformarea sau prefăcerea produselor pământului și animalelor în produse lucrate.

In acest scop, Societatea va înlesni membrilor sau grupurilor de membri puțința de-a-și cumpăra uneltele trebuincioase și de-a-și înființa chiar ateliere, cuptoare ș. a.

Mașinile industriale mai mari ca treacătoare, semănătoare și rânduri, torcătoare ș. a., de care se vor servi cât mai mulți membri, vor fi administrate de societate.

Membri, cari se vor servi de ele potrivit regulamentelor speciale, ce se vor alcătui la timp, vor plăti o taxă după măsura folosului, ce au avut.

Taxele se vor fixa de adunarea generală și vor trebui să cuprindă neapărat partea convenită din ratele de răscumpărare și din cheltuielile de întreținere. (Va urma.)

Știri economice.

Târgul de toamnă (Sf. Mărie) din Bistrița. La târgul de vite au fost aduse 6244 capete de vite mari și 1638 de vite mici, cu totul 7882. Vitele de carne și de lapte au fost foarte căutate, prețurile mari. Cea mai scumpă păreche de boi ungurești s'a vândut cu 1362 cor., părechea de boi de Pințgau cu 1400 cor., boi mijlocii, cărnoși, cu 800—850 cor. părechea, o vacă albă cu vițel 400—430 cor. (s'a vândut una frumoasă cu 660 cor.). Vacă de Pințgau cu vițel cu 500—560 cor. Vițele până la doi ani cu 400—420 cor. una, viței de Pințgau de un an cu 320—360 cor. păre-

chea. Cea mai scumpă păreche de cai de 4 ani s'a vândut cu 1280 cor., caii de mijloc cu 700—800 cor. părechea, cai buni de muncă 600—700 cor. părechea, mai slabi bucata 200—240 cor.

Ciuma de porci, care pricinuește atâtea pagube în Ungaria, a izbucnit și în județul Gorj (România), mărginaș cu Ardealul. Până acum s'au constatat boala în vre-o 50 de comune. Autoritățile românești au luat măsuri foarte aspre, așa că e nădejde ca boala să nu se întindă mai departe.

Vieța socială

Concertul dlui Ionel Crișian în Sibiu.

După cum am anunțat deja, baritonul liric, dl Ionel Crișianu, absolvent premiat al academiei ces. reg. de muzică și artă dramatică din Viena, pe sezonul de iarnă angajat de cântăreț de operă la teatrul din Gablontz, dă în Sibiu un concert, Luni în 16 Septembrie st. n. în sala dela „Unicum“.

Nu e de lipsă să mai stăruim asupra numelui dlui Crișianu. Aprecierile favorabile cari l'au întâmpinat pretutindeni unde d-sa a concertat, sunt tot atâtea garanțe, și acest concert va satisface pe deplin așteptările publicului doritor de artă. Presa noastră și cea străină a avut deja prilej de a-și spune cuvântul despre acest talent și din toate criticile cari s'au scris despre concertele la cari a conlucrat și dl Crișianu să desprindă o deplină încredere atât în materialul bogat de voce, de care dispune dânsul, cât și în cunoștințele sale muzicale, cu ajutorul cărora e în stare să adâncească cele mai grele compoziții muzicale, atât străine, cât și românești.

Mai adaugem, că dl Crișianu este și un adânc pătrunzător al sufletului cântecelor noastre populare. D-sa dă doinei o interpretare artistică și totuș firească, astfel, că pe lângă toată școala străină sufletul i-a rămas neatins de influințele cari tind la nimicirea individualității noastre.

Programul concertului de Luni seara e următorul:

I. F. Schubert: a) Ihr Bild, b) Pause, c) Der Doppelänger. 2. G. Dima: a) Eu simt a ta suflare..., b) Cerul meu, c) Hop, țurcă, țurcă! 3. I. Brahms: a) Ein Wanderer, b) Minnelied, c) O liebliche Wangen.

II. J. R. Leoncavallo: Pologul din opera „Bajazzo“. 5. K. Loewe: a) Die nächtliche Heerschau, b) Odin's Meeresritt. 6. F. Paolo Tosti: Ridonami la calma.... (Pregheira). 7. H. Kaun: Der Sieger. 8. I. Scarlatescu: Glas de clopote. 9. T. Bre-diceanu: Arde-mi-te-ai codru des....

Acompaniarea la pian e susținută de dl A. Nowak, dirigentul capelei orașenești.

Bilete se pot procura în librăria G. Meyer din Piața-mare și seara la cassă. Deschiderea cassei la 7 oare, începutul concertului la 8 oare seara.

Sborul lui Vlaicu la Ibașfalău

a avut loc Mercuri în 11 Sept. n., iar nu Duminecă în 8 Sept. Amânarea s'a făcut din cauza timpului. Sborul a succedat foarte bine. Vlaicu a plutit în aer peste o jumătate de cias, ridicându-se la o înălțime de 500 metri. A luat parte multime de popor, care a primit cu multă dragoste pe iubitul nostru aviator.

Ultime știri.

Dela partidul nostru național.

Comitetul central al partidului național român s'a întrunit în Orăștie la 7 și 8 Septembrie c. n. la ședință plenară, fiind președinte dl Gheorghe Pop de Băsești.

Comitetul a constatat cu durere, că sistemul politic dușmănos intereselor neamului românesc continuă domnia sa în această țară și că, prin urmare, partidul național român se află silit a duce și mai departe lupta politică în contra actualului guvern, care cu o violență necruțătoare continuă acest sistem de guvernare.

Comitetul a condamnat actele de violență săvârșite în parlamentul din Budapesta în contra libertății cuvântului și în contra partidelor opoziționiste, și aprobă ținuta de până acum a deputaților naționaliști.

Față de faptul înființării episcopiei gr-cat. maghiare de Hajdu-Dorog, și-a exprimat adâncă sa indignațiune și a constatat, că această episcopie s'a făcut cu scopul, ca să servească scopurilor de maghiarizare ale sistemului actual politic și prin urmare este un mijloc de persecutare politică, în contra poporului românesc. In consecință constată, că o acțiune de apărare față de acest atac, este o datorie și o necesitate națională. Iși trimite cuvântul său de încurajare fraților primejduiți prin această biserică și exprimă mulțumită tuturor, cari în această mare chestiune, lucrează pentru salvarea credinței și limbei românești — și sunt rugați să continue a aduce jertfa luptei grele pe altarul națiunii.

Comisiunea însărcinată cu pregătirea proiectului de lege privitor la reforma electorală, a prezentat elaboratul său, care conține atât partea dispozitivă, cât și motivația ei. Comitetul a primit în principii sale acest elaborat, și-a exprimat mulțumita comisiunii pentru lucrarea sa temeinică și potrivită intereselor neamului românesc și principiilor democratice, și a constituit o comisiune pentru a-i da proiectului ultima formă acomodată pentru a fi prezentată, în caz de lipsă, de deputații români ai parlamentului din Budapesta.

Comitetul a hotărât ținerea unei serii de adunări populare, în deosebi și în mod sistematic în comitatele nordice locuite de români, precum și în celelalte comitate românești unde necesitatea va indica să se ție.

Pe urmă comitetul a deliberat asupra mai multor afaceri aparținătoare conducerii interne a partidului.

Manevrele cele mari, împărătești,

s'au început Luni în săptămâna aceasta. Luptele se dau mai cu seamă în comitatele Arad și Cenad. Împăratul e reprezentat prin Moștenitorul de tron, arhiducele Francisc Ferdinand.

Fiind timpul ploios și rece, se sunește, că manevrele o să se isprăvească mai curând decum a fost plănuț.

S'au dat lupte mari în jurul Murășului din apropierea Aradului, făcându-se încercări de a trece miliția preste Murăș pe poduri făcute la iuteală din partea soldaților pionieri.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Nr. 754/912.

719 2-8

Publicațiune de licitare.

Comuna Sebeșul-de-jos, comitatul Sibiu, vinde pe calea licitațiunii publice verbală împreună cu oferte închise, de pe un teritor de circa 66° jug. catastrale, în Riu Ionel. 9360 m² și 1350 m² lemne de fag la trupină în pădure.

Licitațiunea se va ține în 22 Septembrie 1912 la 4 oare d. a. în cancelaria comunală.

Prețul strigării: 20610 Cor.
Vadiu: 2061 Cor.

Oferte ulterioare nu se iau în considerare. La ofertele închise e a se aclude vadiul. Condițiunile de licitațiune precum și a contractului de încheiat să pot vedea la primăria comunală precum și la curatorul silvanal reg. ung. al cercului Nagytalmács în Nagyszében.

Sebeșul-de-jos, la 26 August 1912.

Primăria comunală.

Nr. 1042/912.

718 2-2

Publicațiune.

Comuna Gurarăulul arăndează în 22 Septembrie 1912 la 2 oare p. m., pe calea licitațiunii publice, în cancelaria comunală dreptul de pășunat cu oile pe timpul de vară în munții Cindrel, Niculești, Foltea și Gănujoara; precum și moara comunală cu 3 (trei) petrii, construită pe site, — pe anii 1913—1915. Licitațiunea va fi verbală, însă înainte de începerea licitațiunii verbale, să primesc și oferte în scris provăzute cu vadiu recerut.

Vadiul o de 10% dela prețul strigării. Condițiunile de licitațiune să pot vedea în cancelaria comunală.

Gurarăulul, în 31 August 1912.

Primăria comunală.

Szám: 3859/912.

72

Versenyfoglalási hirdetés.

Az alábbiakban megjelöl: hidak vasbetonból való újrapítésére zárt ajánlati versenyfoglalás hirdettetik, mely az alólikt járási főszolgabíró hivatalában 1912. évi szeptember hó 21-én d. e. 10 órakor, fog megtartani.

A fentemlített hidak a következők:

1. A czód-risuzádului vicinális uton Ód községben levő Czódpaták hid 12.00 m. nyílással, 17.700 korona előirányzati költséggel.

2. A hohorinnei vicinális közuton az alsó Stezna hid 10.00 m. nyílással, 8.946 kor. 38 fillér előirányzati költséggel.

3. A nagyszében-poplákai vicinális uton a második akácson feletti hid 3.30 m. nyílással, 3.779 korona 38 fillér előirányzati költséggel.

Felhívatnak ennél fogva a vállalkozni óhajtók, hogy kellően felszerelt zárt ajánlataikat a fentjelölt időpontig az alólikt járási főszolgabíró hivatalnál annál inkább igyekezzenek beadni, mivel később érkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Ajánlat mind a 3 hidra együttesen vagy külön-külön is tehető. Az ajánlat az alólikt. tónál megtekinthető költségvetés alapul vételével oly módon teendő, hogy a vállalkozó az ajánlatában tartozik kijelenteni, hogy a munkálatokat hány százalék árengedménnyel illetve ráfizetéssel hajlandó elvállalni. Az ajánlatban a megajánlott százalék levonása után maradó végösszeg arabszámmal és szóval is kiírandó.

Az ajánlattevők által a vállalati összeg 5%-a készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban az ajánlatba csatolandó, vagy valamely adóhivatalnál teendő le, amely esetben a letéti nyugta csatolandó. A döntés után azon ajánlattevők, melyek a munka kivitelével meg nem bíztak bánatpénzüket illetve a letéti nyugtát visszakapják. A döntés előre láthatólag a versenytárgyalás napján történik. A vasrésletes beton hidak tervei, költségvetése, a vasbetonhidakra az állami munkáknál szokásos részletes és általános feltételek a nagyszébeni főszolgabírói hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetők. A beérkezett ajánlatok közötti szabad választás az árakra való tekintet nélkül fenntartatik.

Nagyszében, 1912. évi szept. hó 7. napján.

Hanner
jár. főszolgabíró.

Dr. Ittu

s'a reintors din călătorie și ordonează zilnic
Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 43.

Loc deschis.

Un econom trebuie să știe necondiționat că sănătatea vitelor sale o poate păstra numai astfel dacă desinfectează preste tot grajdurile, înainte de începutul toamnei. Spre scopul acesta întrebuițează veritabilul, mult cunoscutul și ieftinul „Lysoform crud“. Explicările de întrebuițare le dă fabrica chimică; Dr. Keleti & Murany Ujpest.

Nr. 700/912.

726 1-1

Publicațiune.

Comuna Oltszakadát arăndează pe calea licitațiunii publice în 21 Septembrie n. 1912 la 2 ore după amiază, pășunatul de toamna, iarna și primăvara a anului 1912/1913 din hotarele »Pădurea din jos«, cu prețul strigării de 300 cor.; »Pădurea din sus« de 200 cor. »Prundu din sus« și »Lunca Săcădății« de câte 100 coroane.

Condițiunile mai de aproape se pot privi în cancelaria comunală.

Primăria comunală.

Creditul nostru

de

Dr. Pompil Cioban

costă 2 coroane, plus 20 bani porto. Se poate comanda la Librăria Foi Poporului în Sibiu.

Se caută

4 bărbați și o femeie, cari sunt aplicați a intra în serviciu în România la o moșie. Leasa bărbaților 40 lei, a femeii 30 lei lunar și toată întreținerea. A să adresa în cel mai scurt timp în administrația acestui ziar, unde să pot afla și alte detalii. 729 1-1

Băieți de școală

se primesc în cost, cvartir și supraveghere hunk la un învăț tor german. A se adresa la Johann Orendl, Brașov, Katharinengasse Nr. 18. 731 1-1

Pășunat pentru oi.

Biserica evanghelică luterană din Agârbicium Százegerbegy, comitatul Nagyküküllő, arăndează pe calea licitațiunii publice, pășunatul pentru oi, pe termenul dela 16 Septembrie st. n. 1912 până la 1 Martie st. n. 1912.

Licitațiunea se va ține în 16 Septembrie a. c. la 3 oare după amiază, la școala evanghelică. 733 1-1

Oficiul parochial.

De exarândat.

sunt 650 jugăre arător, cât și fânaș în Grebeniș (Mező Grebenes) comitatul Turda-Arieș. Informațiuni la subscrișul proprietar.

705 3-7

Coman Șogan.

Nu uita

stimat cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lămurirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Institut pentru cursuri de științele comerciale de Frideric Mester, proprietarul călei de mai nainte peste granițele Europei cunoscuta Academie comercială în Lipsca. Prospekte gratis trimite Direcțiunea. 687 3-5

Dentist

615 7-52

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

intrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“ unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea »Foaia Poporului« este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și artice ce trebuie persoanelor singurate sa în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația

„FOAIA POPORULUI“

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor o după calendarul vechiu).

1 Septembrie: Fântâna (Hidegkut), Oradea mare, Pecica maghiară (com. Arad), Sibiu.

2 Septembrie: Chichinda mare, Gyertyámos.

3 Septembrie: Cața, Eperjes, Örgény, Murăș-Orga.

4 Septembrie: Marcod, Orșova.

5 Septembrie: Baia de Criș.

6 Septembrie: Bogșa montană, Brad, Ciachi Gârbău, Aleșd, Lupșa, Panciova, Pojon.

7 Septembrie: Argiehat, Capolnaș, Cernatu, Șimleul-Silvaniei.

8 Septembrie: Dobra, Gârcei, Halmațiu mare, Hodoș, Huedin, Ibașfalău, Lăpușul românesc, Lechința, Lipova, Lunca, Poiana (com. Sibiului), Racoșul de jos, Sântă-Măria, Sân-Miclăuș, Vaidahaza, Zernești.

9 Septembrie: Chișineu, Kecskemet.

10 Septembrie: Abrud, Idvor.

11 Septembrie: Peiamoș.

12 Septembrie: Silvașul de sus, Veneția de jos.

13 Septembrie: Brețcu, Hida, Mediaș, Timișoara.

14 Septembrie: Lăpușul ung., Monor, Sic, Zam.

15 Septembrie: Reteag.

16 Septembrie: Bichiș, Ciuc-Sereda, Eted, Ghioroc.

17 Septembrie: Alba-Iulia, Mălăncrav, Bachnea, Cincul mare, Codlea, Debrețin, Rușii munți.

18 Septembrie: Pauliș, Șieul mare.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca în obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Un practicant

cu cel puțin 4 clase gimnaziale ori reale, care cunoaște și limbile germane și maghiare, — află aplicare (condițiuni după învoire) la băcănia

700 4—

N. Onițiu,

Nagyszeben — Sibiu.

De vânzare

o casă de gospodărie din mână liberă, Loc., 2 odăi, culină, șură, grajd și 298 stânjini □ grădină. Deslusiri în cancelaria advocațională Dr. Boncz, Str. Cisnădiei Nr. 39. 697 4—5

Calfe de faur

precum și un lucrător, care face f.c. află angajament momentan la

Carl Weindel măiestru de cară Sibiu, strada Șaguna Nr. 19.

Tot acolo se primește și câte un învățcel șelar, Instruitor, rotar și faur. 707 3—3

Contra molipsirei

noi trebuie în orice caz să ne ferim, cu atât mai mult, cu cât în lunile de vară se ivesc diferitele boale molipsitoare ca d. e. pojar, bubat, bubuțic, holeră și tifus. Desceia

Intrebuințăm

pretuindena unde se ivesc asemenea boale un mijloc bun de dezinfectat (curățit) care trebuie să fie în orice casă la caz de lipă. Cel mai minunat mijloc de dezinfectare este

Lysoformul

fără miros, neotrăvitor și ieftin, care se poate căpăta la toate farmaciile și drogueriile în sticle originale (sticlă verde) cu 80 fil. Efectul Lysoformului este sigur și repede, deoarece îl întrebuințăm medicii la dezinfectarea paturilor bolnavilor, la spălarea rănilor, la umflături, la legăturile antiseptice și la irigațiuni.

Săpunul Lysoform

este cel mai fin săpun de toaletă, care conține 1% Lysoform și e antiseptic. El poate fi întrebuințat la pielea cea mai delicată, chiar și la copii mici. El face pielea moale și rumenă și împrăștie un miros aromatic. E destul a încerca și vei întrebuința pentru totdeauna acest minunat săpun care pare a fi sump, dar în comparație cu foloasele ce le aduce e foarte lesne și durabil, 1 bușă costă 1 cor.

Pfefferminz Lysoform

este o apă tare antiseptică care îndalță momentan mirosul de gură, păstrează și întărește dinți. Se poate întrebuința și ca gargară la prescrieri medicale, la: răgușeală, tuse și catar (troană). Într-un pahar de apă e destul numai câteva picături. O sticlă originală costă 1 cor. 60 fil. și se află de vânzare în fiecare farmacie. La cerere trimitem o broșură interesantă cu titlul „Ce este Hygiene” de Dr. Keleti & Murány în Ujpest.

727 1—6

Un număr foarte mare

de acții dela banca „Ajutorul”, din Șeica mare, sunt de vânzare. Informații se dau la administrația „Foii Poporului” în Sibiu. 695 4 15

Doi băieți

se primesc la învățătură în frazelaria lui

Petru Moga

Sibiu, strada Sării Nr. 23.

Băieți mai în etate se primesc pe timp ceva mai scurt. 717 2—3

Pentru pășunat.

Pășunatul de iarnă dimpreună cu pădure, aparținător comunei Săcel e de arândat. Doritorii să se adreseze la Ilie Popa Tănăsoi din Săcel. 709 3—8

O calfă de curelar

se primește numai decât în atelierul meu. G. A. Haitchi, curelar în Bistrița. 731 2—8

De vânzare

este o moară, care macină sare. A se adresa la Ioan Iridon în Apoldul-mare (Nagyapold). 780 2—2

500 Coroane plătoac celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

la dinți ori îl va miroși gura după ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 191. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 69; ulița Turnului (Sagunasse); ulița Ouzel 3; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușterilor și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbort. Bobocul-nănesc, farmacia Lederhülger; Sibiușoara: farmacia lui Ijgor.

Să se ceară pretuindena apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu s-a poate căpăta, trimiteți sticle cu 5 cor. 80 fil. franco 56 35—

Prețul bucatelor

În SIBIU la 10 Septembrie st. n.:

Grâu	Cor. 15,60	până 17,60	de hectolitru
Șăcară	12,40	18,80	"
Orz	11,60	18,—	"
Ovăz	7,20	8,80	"
Cucuruz	14,—	15,—	"
Cartofi	5,50	6,—	"
Fasole	—,18	—,20	"
Făină Nr. 3	85,60	86,60	la 100 chilo-
" " 4	85,80	85,80	"
" " 5	84,60	84,60	"
Slănină	156,—	160,—	"
Unsoare de poro	158,—	160,—	"
Său brut	56,—	60,—	"
Său de lumini	80,—	88,—	"
Său de lumini topit	104,—	104,—	"
Săpna	68,—	66,—	"
Fân	3,80	4,80	"
Lemne defoc neplătite	10,20	10,60	la met. cub-
" " plătite	8,—	8,50	"
Spirit rafinat	2,23	2,26	la litru
Spirit ordinar	2,20	2,20	"
Carne de vită pentru supă Cor.	1,86	până 2,—	la chilo-
" " " friptură	1,63	2,—	"
" " vițel	1,20	1,80	"
" " porc	1,20	2,—	"
Ovăz 10 bucăți	—,57	—,57	"
Un pătrar de miel	—,80	1,20	"
Carne de cal	—,80	1,20	"

În BUDAPESTA în 11 Septembrie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo Cor.	11,07	până 11,27	la 50 chilo-
" " 79	11,21	11,42	"
" " 80	11,83	11,47	"
" " 81	11,32	11,52	"
Șăcară	9,45	9,60	"
Orz	9,55	9,80	"
Ovăz	9,85	11,10	"
Cucuruz	9,57	9,66	"

Prețul banilor în 11 Septembrie n.

	comprător:	vândător:
Galbeni	Cor. 11,29	11,89
100 Lei, hârtie	94,90	95,30
100 Lei, argint	95,—	94,90
Liro turcești, aur	21,45	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,85	24,10
100 marce, aur	117,50	117,95
100 " hârtie	117,50	117,95
Napoleon	19,02	19,12
100 Rublo rușești, hârtie	258,—	2,55—
100 " argint	242,—	2,45—

Eu nu mai puteam mistui nimic.

Doamna Pellerin, de 52 ani, trăia despărțită de familia sa și era grozav de îngrijită despre soarta fiului ei.

N'a durat multă vreme, și femeia s'a bolnăvit în mod îngrijitor.

„Eu am perit orice apetit — scria dânsa — și nu mai puteam mistui nimic. Dacă mâncam ceva cât de puțin, căpătam durere de cap și simțeam o umflătură la stomac; urmarea era, că sau văream sau căpătam dureri de stomac, cari mă munceau grozav. Și fiindcă nu mai puteam mistui nimic, am ajuns la curând la o slăbiciune mare și eram cu totul melancolică.

Dela o prietenă am aflat atunci despre minunatul succes al Cărbunelui Belloc, care e folosește la dureri de stomac, și m'am hotărât să îl procură îndată.

Am luat după fiecare mâncare câte o lingură de supă din acest pulver, și deja la 4 zile n'am mai simțit în stomac nici greutate și nici durere: mistuiam bine carne friptă, iar apetitul bun de mai înainte l'am primit din nou. În loc ca să slăbesc, am început a mă îngrășa, astfel că în curând am ajuns cum am fost mai înainte; de asemenea am devenit iarș în voie bună.

După o cură de 10 zile m'am însănătoșat cu totul. De atunci n'am mai vărsat și nici dureri de stomac n'am mai avut. De aceea încrederea mea în acest mijloc de vindecare e nemărginit de mare. Semnat: Marie-Pellerin, Argentan (Creuze), Franța 3 Febr. 1896.

De fapt ajunge întrebuințarea Cărbunelui Belloc, în doze de 2—3 linguri de supă după fiecare mâncare, ca astfel în câteva zile să vindecă orice dureri de stomac, chiar și dacă sunt mai vechi sau cari prin folosirea unui alt mijloc nu s'au putut delătura.

Doamna Pellerin.

Cărbunele Belloc produce o simțire plăcută în stomac, dă apetit, întefțește mistuirea și delătura orice astupătură a stomacului. Belloc e un mijloc sigur contra îngreunării stomacului după mâncare, contra migrenelor, cari provin în urma mistuirii rele, contra arsurilor și junghiurilor în stomac, precum și contra durerilor de nervi ai stomacului și pântecelor, cel mai simplu mijloc, pentru a lua cărbunele Belloc, care e prefăcut în pulver, este, al pune într'un pahar de apă curată sau cu zahar, apoi se mestecă, iar după aceea se bea dintr'odată sau în mai multe rânduri.

Cărbunele Belloc poate numai ajuta dar nici când strica, în orice măsură s'ar lua. Se capătă în toate apotecele.

S'au făcut încercări, ca să imiteze cărbunele Belloc. Dar aceste încercări au rămas fără rezultat și nu vindecă, fiindcă astfel de imitațiuni nu sunt preparate cum se cade.

Pentru a se împiedeca orice seducere, trebuie avut de grijă ca pe sticlă să fie numele Belloc și adresa laboratorului: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

P. S. Persoane, cari nu se pot obicinui, ca să închiță pravul de cărbune, acelea să le mai bine Pastile Belloc.

2—3 pastile după fie care mâncare și totdeauna când se simte dureri de stomac ajung, ca să producă o însănătoșare sigură. Aceste pastile conțin cărbune Belloc curat. Ajunge a le lua în gură, unde puțin mestecate, se descompun, și le putem înghiți îndată.

Se capătă în Sibiu la: Carol Müller apotecă „La vulturul negru”, Piața mare Nr. 10, Aug. Teutsch, apotecă „La leu”, Piața mare Nr. 17, Guido Fabritius, apotecă „La urs”, Piața mică Nr. 29. — În Brașov la: Apoteca „La urs” Vctor Roth arm. Carol Schmedt, precum și în toate apotecele de preste tot locul.

CURS DE DANS

special pentru

tinereea rom. studioasă din Sibiu

voiu deschide în sala dela „Gesellschaftshaus“ Luni, în 23 Septembrie n. — Probe se vor ține: Luni și Miercuri de la 6—8 ore seara, Dumineca de la 2—4 ore d. a. — Inscriseri se pot face la „Librăria arhidiecezană“ precum și în orele de dans.

Cu deosebită stimă:

Nicolae Stolca
măiestru de dans dipl.

713 2-2

Pardoseală.

După ce pardosirea stradelor și a trotoarelor în Sibiu se urmează cu tot dinadinsul, — e în interesul p. t. proprietarilor de case, ca deja acum să se hotărască dacă vor să nu a pardosi cu asfalt gangurile și curțile. Aceste lucrări, executate acum în legătură cu pardosirea trotoarelor, costă cu mult mai puțin, decât atunci când s'ar face singuratec mai târziu. Preliminare și informațiuni dă gratuit întreprinderea de pardoseală cu asfalt **Siebenbürger Vereinsbank**, societate pe acții în Sibiu.

678 6-5

Aviz.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-am câștigat drept de **licență închisă**.

Servesc cu diferiți soiuri de **vinuri vechi** (din 1906 Incoaci) precum și **rachiuri dulci, rachiuri de drojdie curate și spirt rafinat** de la 1/2 litră în sus,

680 7-6

Nicolae Soră Băroiu,
Szellstye Nr. 1066.

Un mare și cunoscut

Institut de asigurare caută pentru birourile sale din Budapesta ofițanți, cari afară de limba maghiară mai vorbesc și scriu perfect (litern) românește. Acei oari au mai funcționat pe această carieră, sunt preferați. Ofertele cu indicarea vrăstei, calificăției, ocupația de până acum și pretenșiunilor de plată, precum și cu arătarea preferințelor să se trimită sub „Nouă carieră“ („Uj pályá“) la adresa: Eckstein Bernát hirtetője, Budapest, VII. Erzsébet-körút 37.

715 2-8

Sprrijiniți industria națională!

OPINCI

de orice calitate, apoi **piei întregi pentru opinci** precum și **plotoage** cu prețurile cele mai reduse, se află de vânzare la

665 9-7

Ioan Grecumăiestru piolar în **Porcești** (Verestorony).

Beutură escelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influințează producerea sângelui, întărind mușchii și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate apotecile.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu. 591 16—

La „Croitoria Universală“

I. PETRASCU Strada Cisnădiei Nr. 30. **SIBIU.** Strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalia de aur.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprrijiniți industria română!

7 8 1—

In America uncul **Depozit de cărți românești** este**Biblioteca Română în New-York**

65 St Marks Place.

145 71—

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituții române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramfoane, plăci și tuburi cu cântece românești, cernice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparatiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adunând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloacele și trimiteerea de abonamente pentru „Foia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Căldarul Poporului“ pe 1912.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postparcassa ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiți de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

Haine pentru domni și băieți

costume pentru copii, pardesiuri și mărfuri de blănărie în cea mai bună calitate și cel mai nou facon recomandată, pe lângă prețuri foarte reduse.

Eduard Elias

Sibiu, Piața-mică Nr. 13.

Tătâni! Mame!

Fete cari câștigă!

Pentru ca. 100 cor. — în 2 ani 900 coroane

au primit în cele din urmă 9 luni 198 de membri ai reuniunii „Mädchenhort”. — Cele mai bune șanse pentru ajungerea unei dote (zestre) în bani gata până la suma de 2000 cor. oferă reuniunea Mädchenhort”. Plăți minime. Informații mai de aproape la: „Mädchenhort”, prima reuniune humanitară generală pentru ajutorarea fetelor la mărțat, **Wien I, Franz-Josef-Kai Nr. 43.** Președinte: **Rudolf Graf v. Wels-Colloredo**, Prior von San Martino di Castrozza ect. Conducerea reuniunii: **Alfred Winzer**, director. Filială pentru încășări în Transilvania: **Hans Ficles, Sibiu**, strada Schevis Nr. 16. 688 3-2

Fabrica de săpun și lumini

Mănată cu abur a lui *Inflințată la 1848.*

Meltzer în Sibiu

Prăvălie și magazin în strada Gușterii
Filiale: Piața mică și strada Cisnădiei
recomandă bine cunoscutele sale fabricate, Indkosobi

Lumini de stearină și ceară

pentru biserică și înmormântări

Săpunuri foarte bune și ieftine.

Tot felul de săpunuri pentru toaletă.

Rovănzătorii primesc rabat mare.

La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco.

Ludovic Ferencz,

EROITOR DE BARBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment

noutățile 59 88—

săte chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de cămășă, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardesiuri și „Zaglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate la atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. —

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după preceptele croitura cea mai nouă.

AVIZ!

Subsemnatul, ca proprietar, aduc la cunoștința Onor. P. T. public, că din

1 Septembrie 1912

HOTELUL SCHMIDT,

strada Trenului (Bahngasse)

stațiunea tramvaiului electric orașeneș, împreună cu **cafenea și restaurant**, îl voi conduce și pe mai departe.

Deoarece până în 1 Noembrie 1912 voi mai adăuga la zidire încă 14 odăi de închiriat pentru pasageri, total 34 odăi, **încălzire centrală și scaldă**, cari stau la dispoziția Onoraților pasageri, îi rog ca și în viitor, precum au fost și în trecut, să mă onoreze cu toată bunăvoința și încrederea lor ce le voi păstra.

Pentru bucatărie bună, beuturi curate și serviciu conștientios, cu toată încrederea sunt îngrijit.

Sibiu, în August 1912.

Cu toată stima:

M. L. Schmith
hotelier.

701 3 3

Tot felul de tipărituri
moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului”

SIBIU
strada Măcelarilor Nr. 12.

Ilustrate cu porturi românești
precum și

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

în mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

în cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

de la cele mai simple până la cele mai fine.

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

**Mare alegere!
Prețuri fără concurență!**

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandei de corp.

Moșie de arândat.

In urma morții soțului meu esarândeț urgent moșia de circa 580 jug. cat, depărtarea de tren 3 kilometri. Dătorii sunt a să adresa, eventual a să presenta la **Maria Salca** în **Boarta** (Mihályfalva), gara și posta ultimă Șeica-mare (Nagyselyk). 712 2-3

De vânzare.

In **Asinip** (Asszonynépe) se află de vânzare 20 jugere eventual 115 jugere pământ comasat într'o tablă, aproape de sat. Condiții tare avantajoasă. A se adresa la **Stefan Colceriu** în **Asinip** (Asszonynépe), u. p. Magyar-Lapád). 714 2-2

Casă de vânzare.

In **Ocna-Sibiului, strada Băilor Nr. 2**, se află de vânzare o casă, constatătoare din 3 odăi de locuit, bucătărie, curte, etc. De casă se ține și un local pentru prăvălie și alt local pentru atelier de lucru. A se adresa la proprietar acolo. 716 2-3

Deschidere de prăvălie.

Prin aceasta ne permitem a aduce la cunoștința onoratului public, că ne-am deschis o

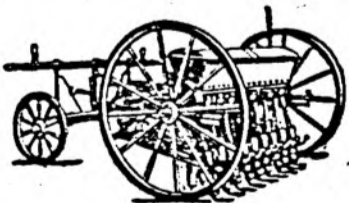
Prăvălie de haine pentru domni, băieți și copii în Sibiu, strada Ocnei Nr. 11/a.

In urma chiriei mici, noi suntem în stare a vînde **haine și stoffele cele mai fine** pe lângă **prețurile cele mai ieftine**. Orice costum cumpărat la noi se îndreaptă gratis după măsură. **Despărțământ separat pentru lucru după măsură după croiala cea mai modernă.** Maro negero în stoffe moderne indigeno și străino pentru dame și domni. Orice costum după măsură se poate lîfera în decurs de 48 ore. Pentru lucru cu gust și bun se garantează. Înainte de ce cumpărați haino gata sau după măsură, vă rugăm a vă convinge la noi despre calitatea stoffelor și prețurilor ieftine. Cu toată stima 706 3-3

Fr. Samu & comp.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă se răspîndesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. Informații să dau și comanda să primesc la administrația FOAIA POPORULUI.

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

639 14-52

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

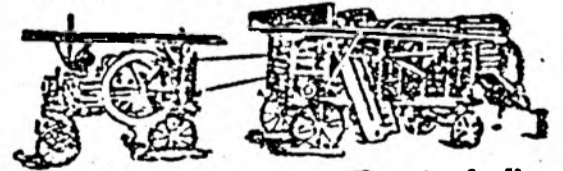

Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek in Blansko.**

Mașinile de îmblătit cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au lîferat firma **FRAȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mai mare; cum și a se mîna

Garnituri de îmblătit cu motor! distinsse cu numeroase premii prime, lîferăse pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de îmblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, instalații complete pentru țiglarii, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărătorii serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin ceace cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mare atențiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiiiană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de **motoare dela prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton cătrănit pentru învăli, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta maro și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientios.

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

581 18-

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau provăzute cu numele **George Limpede.**

Gratis reparez

orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp o de lipsă ceva reparare.

580 14-

George Limpede
Sibiu, Piața Brânzei Nr. 9.

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri.
Mare neguțătorie de rachiuri de Drojdii, Trevere și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse de la fabrica de parchete **Neuschloss Nasioz** în Slavonia, precum și tot felul de **scânduri de brad, trepte, lăți și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează 498326 -

Glanz, Szánto & Macelariu

magazin de lemn de lucru

Sibiu, strada Rîului (Flussgasse) Nr. 6.

30,000 părechi

păpuți și ghețe
se vînd în preț redus

**Toate în lume
se scumpesc!**

pâinea, carnea, chiria casei, — numai păpuții și cîștele executate la atelierul lui

VASILIE BAN

la „Cisma mare roșie“

după cum se numește prăvălia lui se ieftinesc

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de înălțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage la chiria. De aceea ci poate lîfera păpuți buni și trînci pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN, Sibiu

Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Domineca deschis pînă la 10 ore înainte de amiază.
COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNC UOS CA ȘI PANA ACUMA 1668 14—

Renume universal

are cîșul de buzunar marca „Sirena“, 14 cor, aur american double, anker-remontor ce merge 36 de care. Prin cumpărarea întregii produceri din aceste cîșuri, mă aflu singur în poziție a putea

oferi pentru prețul grozav de ieftin de 4 cor. 90 bani acest cîș, care posedă un mecanism prima elvețian, astfel că nici nu se poate deosebi de un cîș de aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat garantez 5 ani.

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucăți 9 cor. 60 bani, Mai departe oferez un cîș Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La oricare cîș se alătură în cîște un lanț elegant aurit. Nu e nici un risc, Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin

721 1—3

S. Kohane, export de cîșuri
Krakau, Sebastiangasse Nr. 15.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

— este foarte bună și gustoasă! —

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 76—

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Restaurațiunea Grădina poporală

care prin plantarea din nou a încă 10 arbori a fost transformată într'o adevărată

Grădină umbrăsoasă

își permite a atrage atenția onoratului public asupra acestor schimbări.

Vinurile naturale — **Berea de Steinbruch**

Mîncările cele mai ieftine

precum și numărul abonaților, garantează din destul pentru doplina mulțumiro.

Pentru **ospete** și **reuniuni** sau **baluri**

stă la dispoziție o sală mică și una mare cu parchet.

Popicării pentru vară și iarnă (Abocament 3 Cor., care se mai poate da pentru câteva zile din săptămână). 669 5—5

Zănic concert în pian fără intrare.

Cu toată stima: **LUD. KWANKA**, Restaurateur.

Mobile

în toate stilurile, cea mai solidă executare

moderne

pe lângă garanția recomandă

Emil Petruțiu

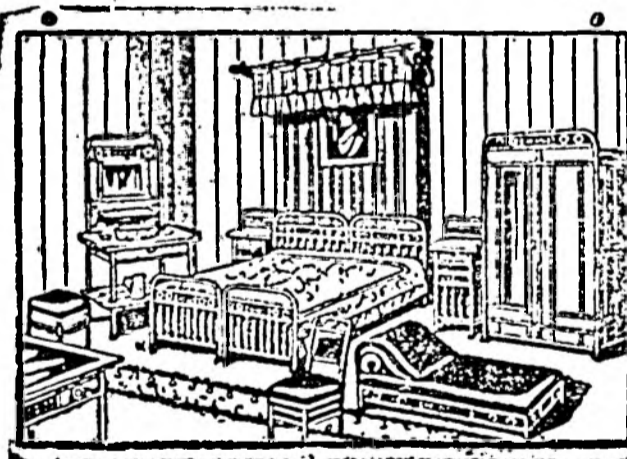
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în Introg comitalul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărare.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserică nouă și vechi.

Atelier de curelărie, șelărie și coterărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroșat, călărit, vînat, sport și voiaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vîrzbă) permanent în deposit. 62 46—

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soimurile cele mai ieftine pînă la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.